

Kestlikkusaruanne

Lidl Latvija ja Lidl Eesti
2022 ja 2023

PAREM
HOMNE

Sisu

Sissejuhatus.....3

Aruandest.....4

Ettevõttest.....4

Kestlikkus Lidl Latvijas ja Lidl

Eestis.....7

Kliima kaitsmine.....12

1.5°C.....12

Energiatarbimine.....13

Energiahaldus.....14

Kasvuhoonegaaside heide.....14

Elurikkuse austamine.....18

Ökosüsteemid.....18

Ressursside säästmine.....19

Magevesi.....19

Tooraine.....20

Ringmajandus.....22

Toidujäätmed.....25

Õiglane tegutsemine.....26

Töö- ja inimõigused.....26

Õiglane tasustamine.....29

Mitmekesisus ja kaasamine.....32

Ärisuhted ja eetika.....34

Ettevõtte kodanikuvastutus ja
kohalik areng.....36

Loomade heaolu.....37

Tervise edendamine.....37

Teadlik toitumine.....37

Vastutustundlikud tooted.....40

Töötervishoid ja tööohutus.....41

Dialoogis osalemine.....43

Võimaluste loomine.....43

Dialoog ja koostöö
sidusrühmadega.....44

Järeldus.....46

GRI sisujuht.....48

Sissejuhatus

Suurima rõõmu ja vastutustundega esitlen teile Lidl Läti ja Lidl Eesti esimest ühist Kestlikkusaruannet. See aruanne hõlmab majandusaastaid 2022–2023 ja on esimene tagasisaade sellele, mida oleme saavutanud alates tegevuse alustamisest Lätis ja Eestis. See on oluline samm, mis on tõestuseks meie tööst jätkusuutlikuma tuleviku suunas, mil üha suuremat rolli mängivad vastastikune mõju ja vastutustundlikud otsused.

Vastutustundlik ettevõtetus on iga ettevõtte maine nurgakivi. Oma valdkonna liidrina mõistame, et meil on võimalus ja kohustus oma igapäevaste tegudega mõjutada positiivseid muutusi, andes konkreetse panuse keskkonnasäilitamise ja ühiskonna heaolusse. Lidl'i jätkusuutlik äristrateegia põhineb kolmel suunal: „Hea meie planeedile“, „Hea inimestele“ ja „Hea sinule“. Iga suund hõlmab konkreetseid tegevusi, mis järgivad tunnustatud standardeid. Innustununa meie juhtpõhimõttest „Parem homne“, seame oma meeskonnale üha ambitsioonikamaid eesmärke, sest jätkusuutlikkus ei ole sihtkoht, vaid teekond pideva täiustamise poole.

Meie eesmärgid keskenduvad ressursside säästmisele, elurikkuse austamisele ja kliima kaitsmisele. Nende eesmärkide saavutamiseks teeme tihedat koostööd tarnijate ja partneritega ning järgime ühiseid suuniseid mõõdetava edu saavutamiseks. Sama oluline on meie poe-, lao- ja kontoritöötajate panus. Õiglane tegutsemine ja dialoogi pidamine on meie strateegia lahutamatu osa, nagu ka kogu meie tegevuses keskendumine klientide ja töötajate tervise ja heaolu edendamisele.

Maciej Urbanski,
Juhatuse esimehe

Teadvustamaks ühiskonnas jätkusuutlikkusega seotud teemade olulisust, osaleme hea meelega laias valikus tegevustes: koos Fairtrade Balticsiga tõstame teadlikkust õiglaste kaubandustavade olulisusest tarneahelates; töötame koos Lätis tegutseva Maaailma Looduse Fondiga, kes võitleb Liivi lahe rannikul invasiivsete taimede vastu, mis ohustavad piirkonna bioloogilist mitmekesisust; ning puhastame Gauja rahvusparkis asuvat Vējupīte jõe ajaloolisest reostusest. Eestimaa Looduse Fondi kutsel aitame kaasa Jänijõe algse jõesängi ja elurikkuse taastamisele. 2022. aasta sügisel loodi koostöös Läti samariitlaste ühendusega esimesena võimalus annetada pandipakendite eest tagastatud raha üksildaste eakate toetuseks. Koostöös erinevate vabaühendustega toimuvad regulaarsed kaubaannetused abivajajate toetuseks.

Toidukaupade jaemüüjana vastutame tootevaliku eest, mida meie kliendid ostavad. Seetõttu kohustume meie, Lidl Läti ja Lidl Eesti, pakkuma tooteid, mis on jälgitavad, vastutustundlikult kasvatatud ja toodetud ning mille kõrge kvaliteedi tagavad rahvusvahelised sertifikaadid, sest meie missioon on pakkuda oma klientidele kõrgeimat kvaliteeti parima igapäevase hinnaga. Kutsun teid lähemalt tutvuma meie esimese Kestlikkusaruandega, mis annab ülevaate meie saavutustest, ja liituma Lidl'iga meie ühisel teekonnal parema homse poole!

Sellest aruandest

Aruanne hõlmab Lidl Lätit ja Lidl Eestit, kuna neil ettevõtetel ei ole tütarettvõtteid. See esimene kestlikkusaruanne on koostatud kooskõlas globaalse aruandlusalgatuse (edaspidi: GRI) 2021. aasta kestlikkusaruandluse standarditega ning selles kirjeldatakse Lidl Latvija ja Lidl Eesti algatusi, saavutusi ja strateegilisi suundi majandusaastatel 2022 (1. märts 2022 – 28. veebruarini 2023) ja 2023 (1. märts 2023 – 29. veebruar 2024).

Käsitlusala ja piirid

Schwarz kontserni osana soovime parandada oma tegevuse mõju kestlikkusele ja avaldada positiivset mõju kogukondades, kus oma teenust pakume. See aruanne annab põhjaliku ülevaate meie pingutustest mitmetes kestlikkuse valdkonnas, nagu näiteks keskkonnahoid, sotsiaalne vastutus ja juhtimine ning hõlmab andmeid ja teavet meie kestlikkusalgatuste, eesmärkide ja saavutusnäitajate kohta aruandlusperioodil. Kestlikkusaruanne sisaldab ka teavet meie kaupluste, jaotuskeskuste ja kontorite kohta Lätis ja Eestis. See aruanne on koostatud eesmärgiga pakkuda kasulikku teavet nii ettevõttesisestele kui ka -väliste huvirühmadele ning tutvustada keskkonda, milles Lidl Latvija ja Lidl Eesti tegutsevad.

Andmete kogumine ja valideerimine

Selles aruandes esitatud andmed on kogutud meie sisemise haldussüsteemi kaudu ning need on üle kontrollitud siseauditi poolt. Vajaduse korral oleme esitatud teabe täpsuse ja usaldusväärsuse tagamiseks kasutanud ka välisallikaid ja sertifitseerimist. Tulemuslikkuse põhinäitajad (KPI) on valitud lähtuvalt nende asjakohasusest meie kestlikkuseesmärkidele.

Kinnitamine

Osa aruandes esitatud andmetest kinnitas väline teenusepakkuja. Meie sõltumatu kestlikkusaruande kinnitamise poliitika hõlmab struktureeritud protsessi, milles osalevad aktiivselt kõrgeim juhtorgan ja juhtkond. Nad kontrollivad kinnitusteenuse pakkuja valikut ja kaasamist, et tagada usaldusväärsus ja kooskõla meie strateegiliste eesmärkidega.

Vaade tulevikku

Lidl Latvija ja Lidl Eesti pühenduvad ka edaspidi oma laiemale kestlikkusega seotud fookusteemade

edendamisele – ambitsioonikate eesmärkide seadmisele, edusammude jälgimisele ja saavutuste läbipaistvale aruandlusele. Meie eesmärk on saavutada püsiv positiivne mõju keskkonnale ja ühiskonnale ning samal ajal tuua kasu oma huvirühmadele.

Kui teil on kestlikkusaruande kohta küsimusi või soovite lisateavet, kirjutage csr@lidl.lv

Ettevõtte

Lidl Stiftung & Co. KG

Lidl kuulub Schwarz kontserni, mis asub Neckarsulmis ja mis on Saksamaa ja Euroopa üks juhtivaid toiduainete jaemüüjaid. Lidlil on praegu **12 350 kauplust ja umbes 225 kaubajaotus- ja logistikakeskust 31 riigis**. Peale selle on Lidlil töötajaid Aasias. Kokku töötab Lidlis ligi **375 000 inimest**.

Lidl Stiftung & Co. KG, mille peakontor asub Saksamaal Neckarsulmis, määrab koostöös riigisiseste ettevõtetega kindlaks äritegevuse raamistiku. Süsteemipakkujana vastutab ettevõtte standardiseeritud protsesside kontseptsiooni ja kujundamise eest kogu maailmas.

Schwarz kontserni ettevõtetest

Schwarz kontserni ettevõtted, kes tegutsevad **32 riigis**, moodustavad koos maailma juhtiva jaemüügikontserni. Schwarz kontserni ligi **13 900 kauplust** ja enam kui **575 000 töötajat** saavutasid 2023. aasta majandusaastal **167,2 miljardi euro** suuruse müügitulu. Ühena vähestest jaemüügikontsernidest tegutseb Schwarz kontsern seega kogu väärtusahelas alates tootmisest ja jaemüügist kuni ringlussevõtu ja digiteerimiseni.

Lidli ja Kauflandi jaemüügidivisjonid on kontserni toiduainete jaemüügi alustalad. Paljud Lidli ja Kauflandi riiulitel olevad omamärgitooted alates jäätisest kuni jookideni toodetakse Schwarz Produktioni ettevõtetes. Erilist rõhku pannakse kestliku tooraine kasutamisele ning keskkonnasäästlike pakendite tootmisele, kasutamisele ja ringlussevõtule. Keskkonnateenuste pakkuja PreZero järgib jäätmete ja ringlussevõtu halduses suletud ringlussevõtuahela visiooni ning annab sellega panuse puhtamasse hõmmesse. IT- ja digidivisjon Schwarz Digits pakub mõjusaid tooteid ja teenuseid, mis on kooskõlas Saksamaa rangete andmekaitsestandarditega. Kontserni korporatiivteenuste divisjon Schwarz Dienstleistungen pakub haldus- ja käitusteenuseid – näiteks järelevalve, finantside ja personaliga seotud teenuseid kõigile teistele kontserni ettevõtetele.

Schwarz kontserni ettevõtete väärtusloomeahel

Lidl Latvija ja Lidl Eesti

Lidl on jaemüüja kiiresti liikuvus tarbekaupade sektoris. Lidl Latvija avas esimesed kauplused 2021 ja Lidl Eesti 2022. Aruandlusperioodi lõpus oli Lidl Eestis 13 kauplust ja umbes 600 töötajat. Lidl Latvial 30 kauplust ja umbes 1400 töötajat. Lidl Latvial on ka üks ladu, mis võtab vastu kaupa tarnijatelt ja jaotab selle laiali Läti ja Eesti kauplustesse. Lidl Latvija SIA ja Lidl Eesti OÜ on eraldi juriidilised üksused, kuid neid juhib sama juhtkond. Lidl Latvija ja Lidl Eesti kõrgeim juhtorgan on juhatus, mille koosseisu kuuluvad ettevõtte töötajad. Aruandeperioodil koosnes juhatus neljast meessoost liikmest.

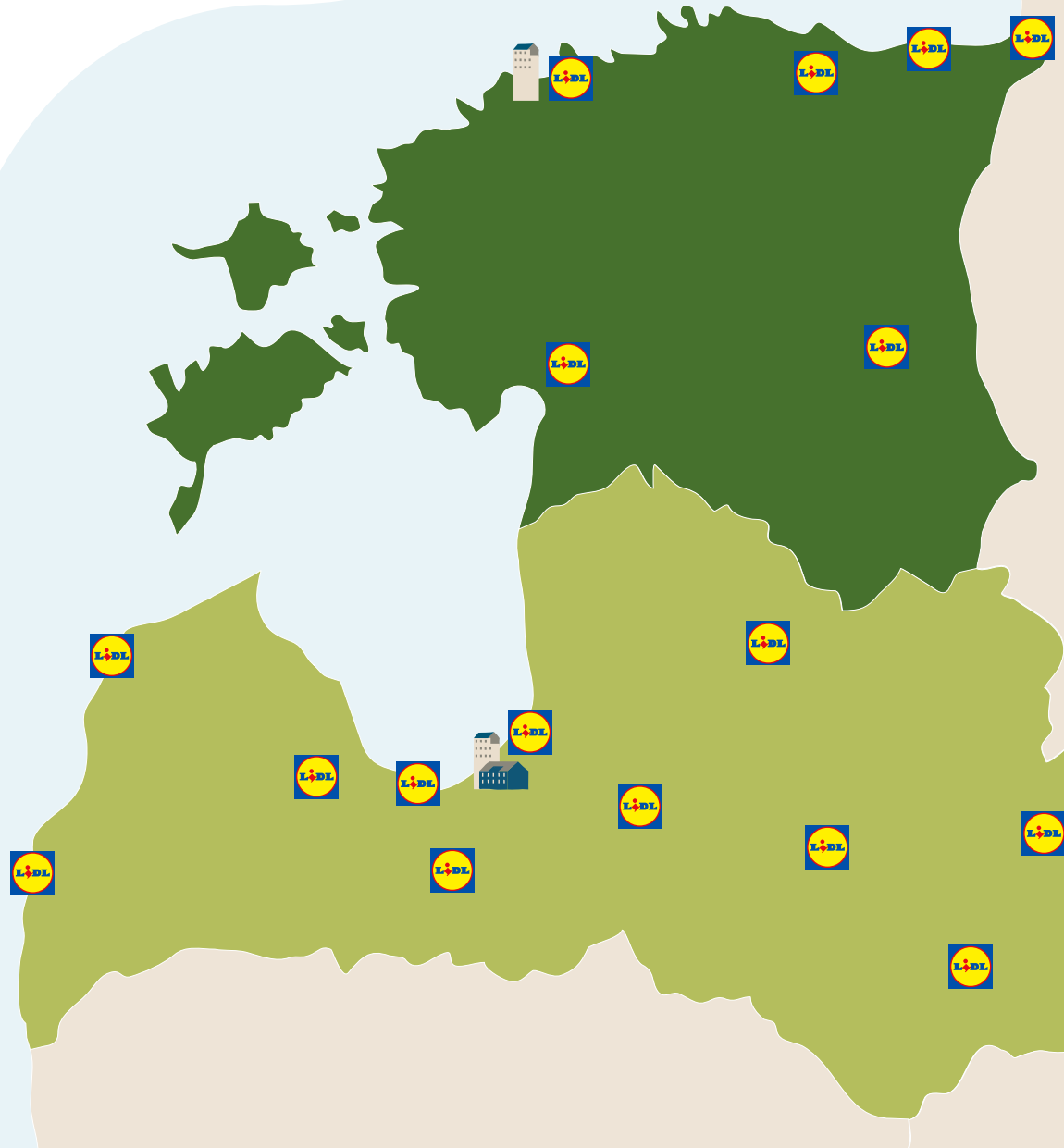
Lidli kaupluste asukohad

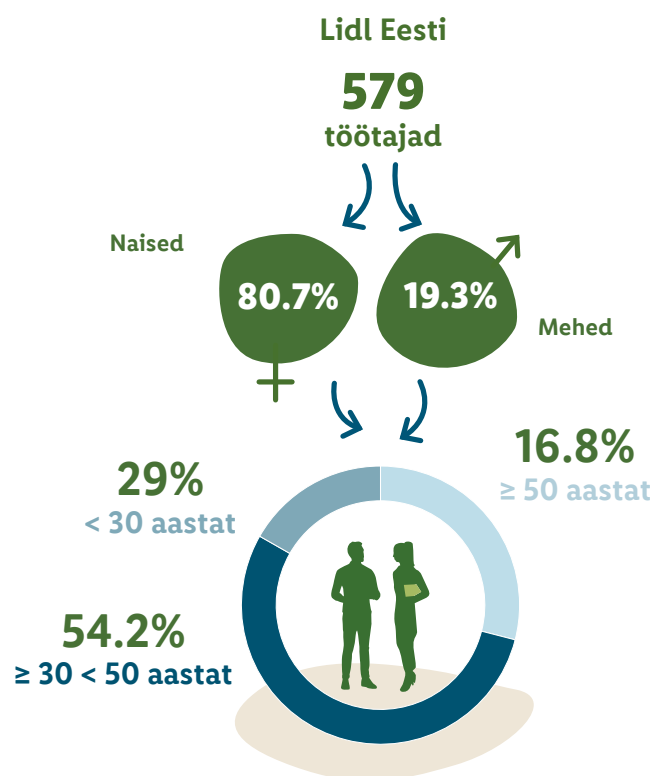
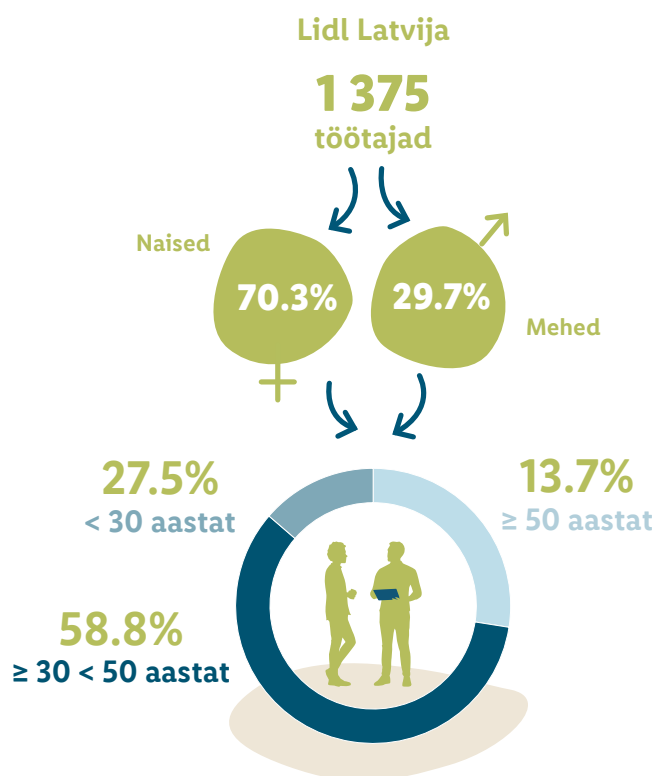
Kontorid

Logistikakeskus

Töötajad

Tegevused, väärtusahel ja muu äritegevus

Jaemüügiettevõtetenä tegutsevad Lidl Latvija ja Lidl Eesti tootjate ja tarbijate vahelise liidesena. Selles rollis on meil otsesed ja kaudsed suhted klientide ning hulga tarnijate ja tootjatega mitmetes tarneahelates. Väärtusahel ulatub tooraine tootmises kauba transpordi ning logistikakeskuste ja kauplusteni. Seal pakume valmistooteid tarbijatele – oma peamisele kliendirühmale, mis on seetõttu ka kogu meie järgneva väärtusloome keskmes.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti klientidele pakutakse tänu püsi- ja eripakkumistele igapäevavajadusteks laia valikut kvaliteetseid tooteid. Lisaks toidule on pakkumises majapidamis- ja tööstuskaubad, näiteks kosmeetika, riided ja väikesed elektriseadmed.

2023. majandusaasta lõpu seisuga moodustasid omamärgitooted 81,7% Lidl Latvija ja 80,6% Lidl Eesti tootevalikust. Bränditooted moodustavad 18,3% Lidl Latvija ja 19,4% Lidl Eesti sortimendist.

Kaubavalik koosneb:

16.3% ulatuses kodumaistest toodetest Lätis

4.6% ulatuses kodumaistest toodetest Eestis

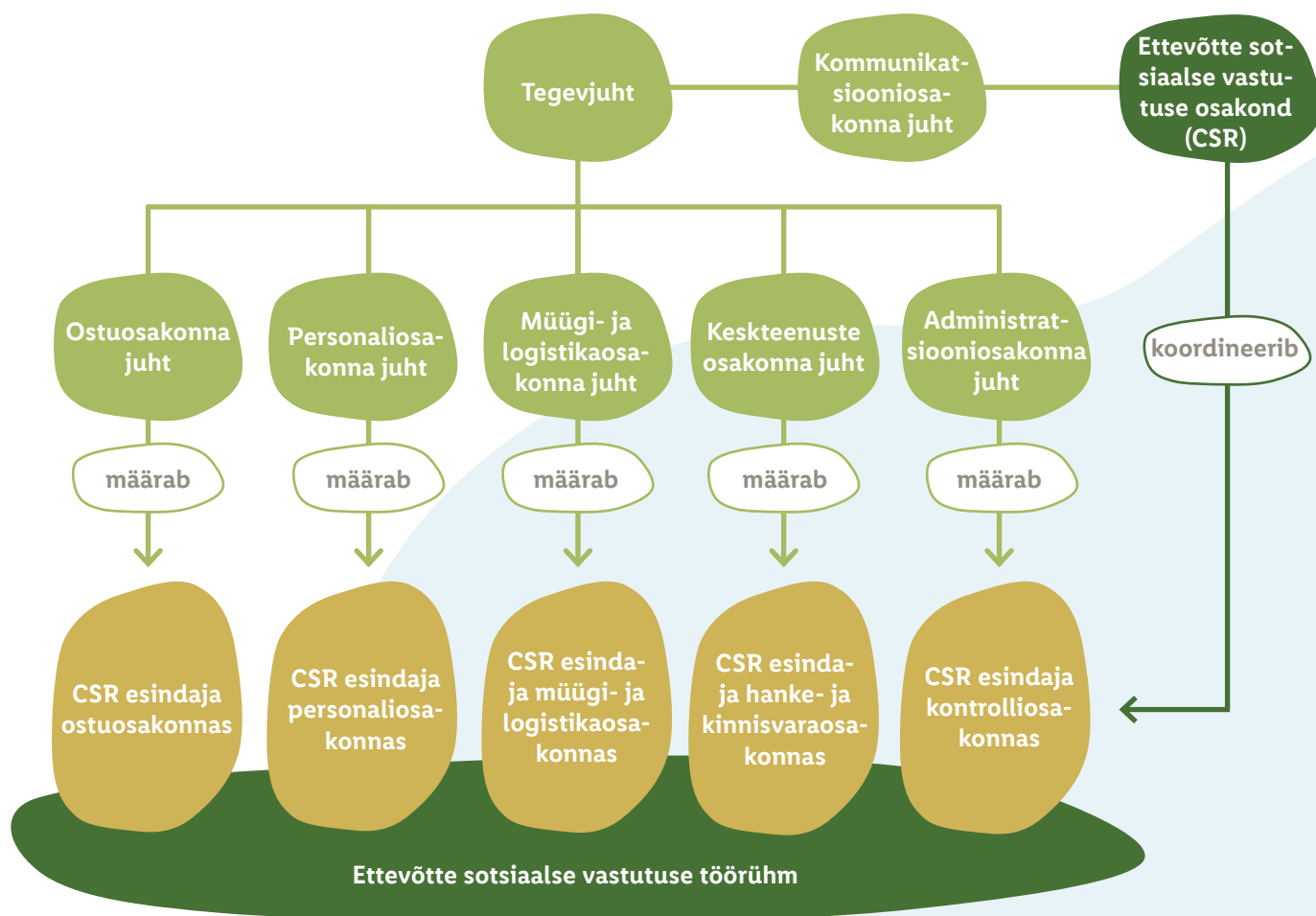
Peale selle on Lidl Latvija ja Lidl Eesti püsi- ja kampaaniatoodete valikus üle 170 mahetoote ja üle 199 õiglase kaubanduse sertifikaadiga toote.

Saame mõjutada positiivselt kliendi käitumist, andes suurele hulgale inimestele võimaluse teha kestlikke, teadlikke ja tervislikke ostuotsuseid. Selleks vaatame üle ning uuendame pidevalt oma sortimenti, muutes seda nii tervislikumaks kui ka kestlikumaks. Soovime olla klientide ees nende täiustuste tegemisel läbipaistev.

Kestlikkus Lidl Latvijas ja Lidl Eestis

Kestlikkus kui ettevõtte strateegiline ja operatiivne põhiülesanne on määratud Lidl Latvija ja Lidl Eesti tegevjuhtkonna vastutusalaks. Üldine vastutus lasub tegevjuhil. Lidl Latvija ja Lidl Eesti strateegilise suuna eest vastutavad ühiselt ettevõtte sotsiaalse vastutuse koordineerimise osakond ja tegevjuhtkond. Ettevõtte sotsiaalse vastutuse koordineerimise osakond allub tegevjuhile kas otse või

ettevõtte kommunikatsioonijuhi kaudu. Samuti tegelevad nad kestlikkustegevuste osakondadevahelise koordineerimisega, milles neid toetab ettevõtte sotsiaalse vastutuse meeskond. Sellesse meeskonda kuuluvad kõigi osakondade esindajad ning see on peamine koht, kus toimuvad arutelud ja vahetatakse kogemusi konkreetset osakonda puudutavate kestlikkussuundumuste ja -küsimuste teemadel. Siin kokkulepitud eesmärged ja meetmeid tutvustatakse tegevjuhtkonnale, mis seejärel määrab strateegilise suuna ja juhib kestlikkusalgatuste rakendamist. Tegevjuht osaleb aruandlusprotsessis ja annab lõpliku heakskiidu.

Poliitikaga võetud kohustused

Ettevõttena oleme kohustatud võimaluse korral vältima oma äritegevuses negatiivset mõju keskkonnale ja ühiskonnale või seda vähendama. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis kajastub see ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsi Rio de Janeiro deklaratsioonist (UNCED)¹ tulenev ettevaatuspõhimõte nii meie kontserni põhimõtetes kui ka Schwarz kontserni ettevõtete koostöös välja töötatud äripartnerite eetikakoodeksis (CoC) ning on meie üldjuhtimise lahutamatu osa. Täpsemat teavet eetikakoodeksi kohta leiate jaotisest „Ärisuhted ja eetika“.

Lidl taunib igasugust eetikakoodeksis kirjeldatud inim- ja tööõiguste rikkumist. Sellega seotud fookuspunkt asub tööga seotud inimõigustel. Nende õiguste eesmärk on kaitsta inimesi negatiivse mõju eest töökohal olles. Töökohaga seotud inimõigused hõlmavad näiteks lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise töö keeldu, piisava töötasu maksmist, ühinemisevabaduse kaitset ja tööohutust.

Sidusrühmade kaasamine

Pidev teabevahetus ettevõttesiseste ja -väliste sidusrühmadega on Lidl Latvija ja Lidl Eesti kestlikkusjuhtimise tähtis osa.

Olememääratlenud oma peamiste sidusrühmadena järgmised rühmad:

- Kliendid
- Töötajad
- Tarnijad ja äripartnerid
- Riigiasutused
- Valitsusvälised organisatsioonid
- Meedia

See dialoog on kahe-suunaline. Lidl teavitab sidusrühmi regulaarselt eri kanalite kaudu, näiteks kestlikkusaruanded, pressiteated, klienditrükised, siseveebi portaalid. Samuti edendame otsesuhtlust ürituste ja personaalsete kohtumiste näol. Kogume tagasisidet regulaarsete uuringute ja küsitluste ning dialoogi kaudu kolmandate isikutega. Tänu oma asjatundlikkusele, tähelepanekutele ja kriitikale, kuid ka konstruktiivsele vastasmõjule annavad meie sidusrühmad väärtuslikku tagasisidet, mis rakendub meie töös.

Vaatame asjaomased sidusrühmad üle vähemalt iga kahe aasta järel lähtuvalt ettevõttevälistest päringutest ning vastutusalade muudatustest eesmärgiga tagada kooskõla kahese olulisuse analüüsiga. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis toimuvad põhjalikud arutelud mitmesuguste ettevõttesiseste ja -väliste sidusrühmadega, eelkõige Lidl Latvija ja Lidl Eesti töötajate, tarnijate, meedia, riigiasutuste ning valitsusväliste organisatsioonidega.

¹ Rio keskkonna- ja arengudeklaratsiooni (1992) 15. põhimõte kohustab riike rakendama keskkonnakaitses ettevaatusprintsipi.

Strateegia

Kestlikkuse olulisus Lidl'i jaoks väljendub selles, et soovime luua keskkonnasäästlikku tulevikku, mille keskmes on inimesed ja kestlik tarbimine. Lidl teadvustab oma arvestatavat mõju planeedile ja ühiskonnale, mistõttu on ettevõtte sotsiaalse vastutuse strateegial kolm põhimõõdet.

1. Hea meie planeedile

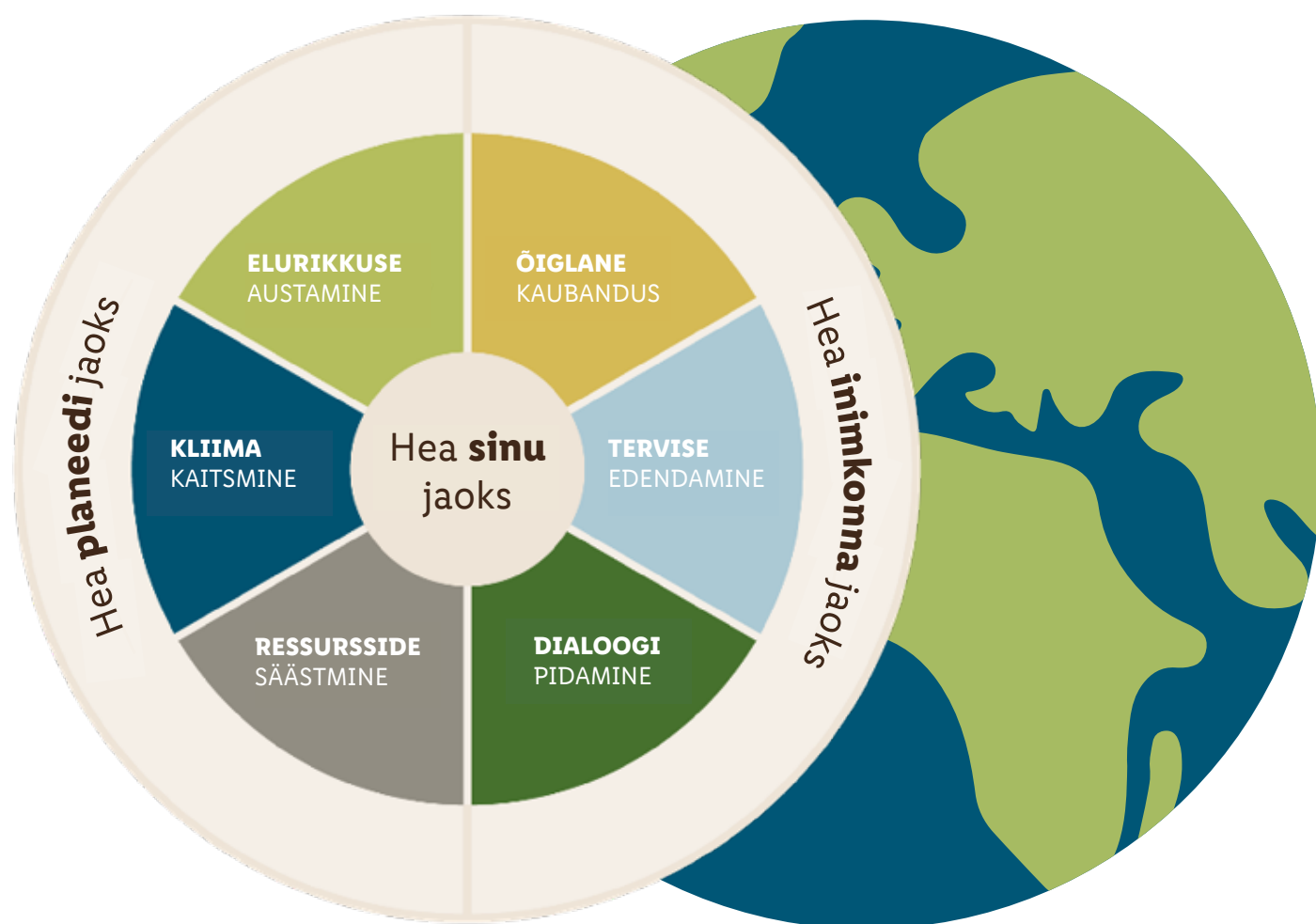
See mõõde on suunatud põllumajandusega seotud keskkonnaprobleemidele, nagu kasvuhoonegaaside heide, magevee tarbimine ja maakasutus. Lidl keskendub kliimakaitsele, bioloogilise mitmekesisuse austamisele ja ressursside säästmisele, püüdes vähendada oma keskkonnamõju ja tagada toodete pikaajaline kasutatavus.

2. Hea inimestele

See mõõde rõhutab Lidl'i vastutust oma töötajate, äripartnerite ja klientide ees. Tööandja ja äripartnerina pakub Lidl optimaalset töökeskkonda, edendab võrdseid võimalusi ja julgustab meeskonnatööd. Lidl on seadnud endale eesmärgiks, et ka meie äripartnerid rakendaksid kestlikke tavasid, mis võimaldaks meil suurendada oma positiivset mõju kogu tarneahelas.

3. Hea sinule

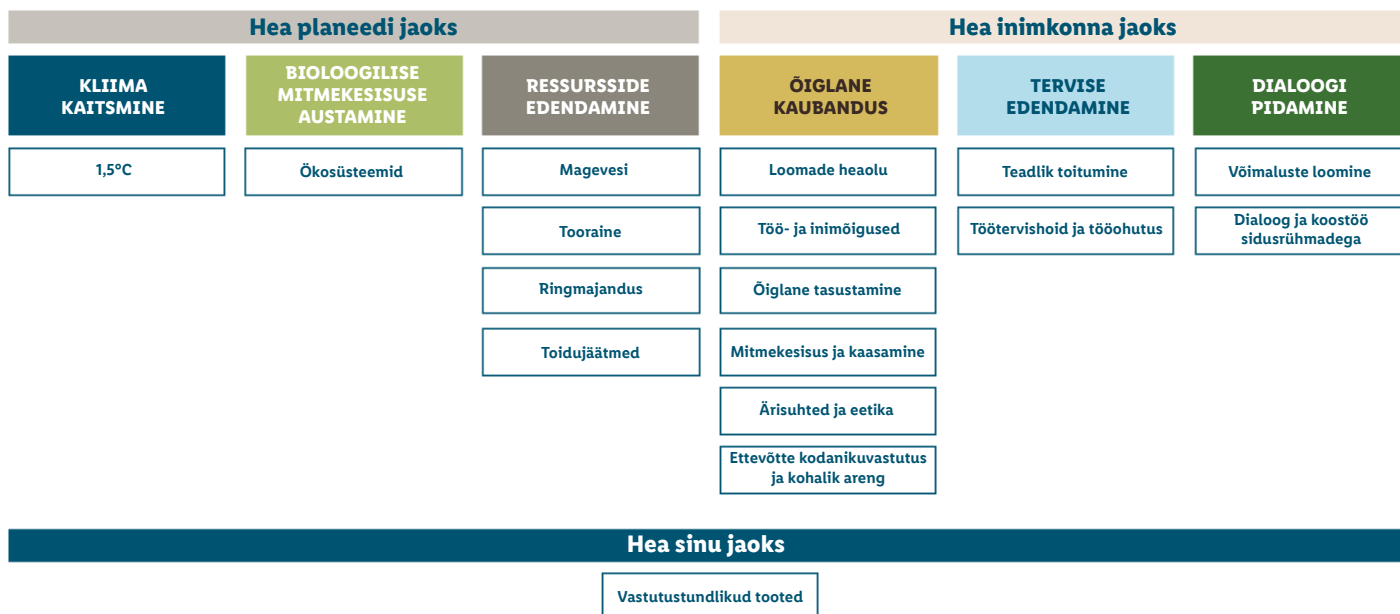
Lidl võimaldab klientidel teha teadlikke ostuotsuseid, arvestades inimeste vajadustega kõigis toimingutes ja tugevdab sellega oma rolli vastutustundliku osana ühiskonnast, mis omakorda aitab luua kestlikumat tulevikku.

Olulisus

Lidl Latvija ja Lidl Eesti osalesid 2022. aastal protsessis, mille käigus sõnastati ettevõtte sotsiaalne vastutus ja olulised sotsiaalse vastutuse teemad kooskõlas uute ja muudetud (õiguslike) nõuetega, sh GRI 2021. aasta standardite olulisuse määratlusega ja Euroopa

äriühingute kehtlikkusaruandluse direktiivis sätestatud topeltolulisuse kontseptsiooniga. See protsess põhineb Lidl'i ajakohastatud vastutusmudelil 2.0, mis hõlmab 17 sotsiaalse vastutuse teemat (vt joonist) ning Lidl'i mõju hindamist seestpoolt väljapoole (positiivne ja negatiivne mõju) ning väljastpoolt sissepoole (äriine asjakohasus) perspektiivist.

Lidl'i olulisanalüüsi ajakohastatakse kehtlikkusaruande raames iga kahe aasta järel. See on kõigis Lidl'i riigisiseses ettevõtetes standarditud, samal ajal võimaldab see kasutada riigisest perspektiivi.

Analüüs toimub kolmes etapis:

1. Kontserni tasandi **mõjuhindang** kehtib kõigis riikides ning koosneb kokkupuuteanalüüsist ja ekspertide intervjuerimisest.
2. Teemade ärilise olulisuse **riigisene hinnang** Lidl Latvija ja Lidl Eesti jaoks töötubade kaudu.
3. Riigisese olulisusmaatriksi tulemuste **valideerimine ja konsolideerimine**.

1. Mõjuhindang

Hindame kaheetapilise protsessi käigus Lidl'i üldist mõju inimestele, keskkonnale ja ühiskonnale kõigis Lidl'i ettevõtetes, kasutades kokkupuuteanalüüsi ja intervjuusid ekspertidega, mida viib läbi Lidl International.

1.1 Kvantitatiivne kokkupuuteanalüüs

Andmepõhises kokkupuuteanalüüsis hinnatakse võimalikku otsest ja kaudset mõju ning võetakse arvesse riske, mis võivad Lidl'i tegevuse tulemusel inimestele, keskkonnale ja ühiskonnale tekkida. Lidl'i keskkonna- ja sotsiaalmõju analüüsiti ja dokumenteeriti kvantitatiivselt majandus-, ettevõtte- ja valdkonaspetsiifiliste andmete põhjal kogu rahvusvahelise väärtusahela ulatuses. Riikide puhul, kus Lidl'i mõju on suurema aktiivsuse tõttu suurem ja olulisem, kasutatakse majanduslikku kaalumist. Viimases etapis saadi tegevusvajaduse ja majandusliku asjakohasuse ühitamisel iga CSR-i teema ja seega mõju asjakohasuse esimese mooduli olulisuse hinne.

1.2 Kvalitatiivsete eksperdiintervjuude läbiviimine

Pärast kokkupuuteanalüüsi valideeritakse statistilised tulemused kvalitatiivse uuringu abil. Selline eri meetodite kombineerimine muudab analüüsi paindlikumaks, võimaldab teha sügavamale ulatuvaid järeldusi ning vähendab üksikute meetodite võimalikke nõrkusi. Seda silmas pidades intervjueriti üheksat rahvusvahelist eksperti asjaomastest Lidl'i sidusrühmadest, et saada veel põhjalikum ülevaade Lidl'i mõjust 17-s sotsiaalse vastutuse teemas.

Ekspertide valimisel võeti arvesse turgude eripärasid eri riikides ning ka kestlikkusega seotud küsimuste mitmekesisust. Intervjuud valmistas ette, viis läbi ja analüüsis välispartner.

Kokkupuuteanalüüsi ja eksperdiintervjuude kombineerimisel saadi 17-le CSR-i teemale mõju olulisuse väärtused, mis väljenduvad ka kahese olulisuse maatriksi x-telje väärtustes (joonis Z).

Tulemuse kombineerimisel kaaluti kokkupuuteanalüüsi ja eksperdiuuringut järjekoha järgi. Teisisõnu võrreldi kokkupuuteanalüüsi ja eksperdiintervjuusid omavahel olenevalt andmete kvaliteedist ja saadavusest.

2. Ärilise olulisuse hinnang Lidl Latvija ja Lidl Eesti jaoks

Lidl Latvija ja Lidl Eesti korraldasid konsultatsioone ettevõtte esindajate ning ettevõtteväliste sidusrühmade, näiteks meedia, ametkondade ja vabaühenduste esindajate vahel ning tegid mitu veebiuuringut. Tulemused valideeris juhatus eesmärgiga teha kindlaks ärilise asjakohasus, mis moodustab maatriksi y-telje.

3. Analüüsi kahe mõõtme ühendamine

Ettevõtte sotsiaalse vastutuse teemadest peeti strateegiliselt oluliseks ning Lidl Latvija ja Lidl Eesti jaoks tähtsaks töötajate õigusi ning inimõigusi, õiglast töötasu, mitmekesisust ja kaasamist, teadlikku toitumist, töötervishoidu ja -ohutust, tuge, ärisuhteid ja eetikat, vastutustundlikke tooteid, ringmajandust, tooraineid, 1,5 kraadi eesmärki ja toidujäätmeid.

See aruanne põhineb olulistel teemadel, mis ületavad ettevõtte olulisuskünnise. Peale selle esitatakse teavet muude ettevõtte sotsiaalse vastutuse asjakohaste teemade kohta: ökosüsteemid, loomade heaolu, magevee kasutus, ettevõtte kodanikuvastutus ja kohalik areng, dialoog ja koostöö sidusrühmadega.

Olulisusmaatriks

Kliima kaitsmine

1.5°C

Kliimamuutused on kriitiline probleem, mis nõuab üleilmset kiiret tegutsemist, et leevendada selle mõju, mis on juba nähtav äärmuslike ja paljusid sektoreid ohustavate ilmastikutingimustena. Kliimamuutused mõjutavad olulisel määral ka põllumajandust, mis tekitab ligikaudu veerandi kogu maailma kasvuhoonegaasidest. 2015. aasta Pariisi kliimakokkuleppes ja selle eesmärgi üle kinnitavas Glasgows sõlmitud COP26 kliimapaktis kohustus rahvusvaheline üldsus piirama üleilmse temperatuuri tõusu nii, et see jääks alla 2°C, ning eesmärgiks seati 1,5°C. Lidl Latvija ja Lidl Eesti kui Lidli laiema kogukonna liikmed toetavad seda eesmärki.

Euroopa Liit soovib Euroopa roheleppes raames saavutada kliimanetraalsuse 2050. aastaks, mis eeldab kasvuhoonegaaside heidete peaaegu nullini vähendamist. Nii üksikisikutel kui ka ettevõtetel on kliimaeesmärkide saavutamisel oluline roll ning selleks on oluline kõigil vähendada oma negatiivset keskkonnamõju. Lidl Latvija ja Lidl Eesti rõhutavad kliimameetmete olulisust kogu oma tegevusalal alates toodete valmistamisest ja töötlemisest kuni logistika ja müügini.

Määratleme oma kliimaeesmärgid lähtuvalt teaduspõhiste kliimaeesmärkide algatusest (SBTi). Lidl Latvija ja Lidl Eesti liitusid selle algatusega Schwarz kontserni koosseisus. Meie lähenemisviis hõlmab esmalt kasvuhoonegaaside heitkoguste registreerimist süsinikujalajälje aruandes, mis sisaldab ka meie tarneahelas üleval- ja allpool tekkinud heitkoguseid. Süsinikujalajälg on meie kliimajuhtimise vundament ning võimaldab arvutada täpselt kasvuhoonegaaside heidet, teha kindlaks võimalik vähendamine, näha meetmete mõju ning dokumenteerida edusamme kliimaeesmärkide saavutamisel.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti keskenduvad süsinikujalajälje otsesele mõjule ehk kaupluste, logistikakeskuse, peakontori ja sõidukipargi heitele mõjualas 1 ja 2 ning seavad eesmärgiks leevendada otseseid kasvuhoonegaaside heiteid tõhususmeetmete ja

taastuvelektri kasutamisega. Suurima osa süsinikujalajäljest tekitab meie toodete laiem väärtusahel ning see kajastub mõjuala 3 heidetes, mistõttu kuulub see Lidli kontserni kliima kaitsmise strateegiasse ja on osa kontserniülesest fookusest tarneahela kasvuhoonegaaside vähendamisel.

Hanke-, logistika- ja kinnisvaraüksus vastutavad tihedas koostöös ettevõtte sotsiaalse vastutuse osakonnaga 1,5°C eesmärgi eest, mis on ettevõtte sotsiaalse vastutuse osakonna fookusteema.

Schwarz kontserni ettevõtete ühine kliimastrateegia

Schwarz kontserni ettevõtete eesmärk on anda kliimamuutustesse võimalikult väike panus ning vähendada pidevalt kasvuhoonegaaside heidet. Selle saavutamiseks järgitakse üheskoos järgmist kolme põhimõtet:

1. Ennetame võimaluse korral alati kasvuhoonegaaside heite teket.

2. Vähendame vältimatute kasvuhoonegaaside heidet.

3. Kompenseerime rahvusvaheliselt tunnustatud standardite kohaselt oma tegevusest tuleneva kasvuhoonegaaside heite (mõjuala 1 ja 2), mida me praegu ei suuda ennetada ega vähendada.

Schwarz kontserni ettevõtted liitusid ühise kliimastrateegia raames SBTi algatusega juba augustis 2020. Pärast tervikliku kliimamõjude hinnangu koostamist ja süsinikujalajälje analüüsimist määratleti üheskoos kliimakaitsemise eesmärgid kooskõlas algatuse meetoditega. Need esitati koos ühiselt välja töötatud meetoditega CO₂ heite vähendamiseks, ennetamiseks ja kompenseerimiseks nii meie tegevuses kui ka kogu tarneahelas. SBTi valideeris teaduspõhised eesmärgid ning kiitis need heaks 2021. aasta septembris.

Schwarz kontserni ettevõtete eesmärk on vähendada 2030. aastaks tegevusest tulenevat kasvuhoonegaaside heidet (mõjuala 1 ja 2) 55% võrreldes 2019. aasta tasemetega. Selle ühise eesmärgi saavutamiseks hangib Schwarz kontsern alates 2022. majandusaastast 100%² vajaminevast elektrist taastuvatest energiaallikatest. Lidl on kohustunud julgustama oma tarnijaid, kes praegu tekitavad 75% tootesegmendiga seotud heitest, seadma 2026. aastaks ka oma kliimaeesmärged, mis oleksid kooskõlas SBTi kriteeriumidega.

Energiatarbimine

Lidl Latvija ja Lidl Eesti kasutasid omaloodud taastuvatest allikatest saadud energiat, ostsid keskkütet ja võrguelektrit, kasutasid maagaasi ja sõidukikütust. Energiatarbimise tasemeid kilovatt-tundides tutvustatakse üksikasjalikumalt allolevas tabelis. Energiakasutuse suurenemist põhjustas peamiselt laienemine Lätis ja Eestis, mis hõlmas uute kaupluste avamist ja tegevuse laiendamist.

Taastuvate energiaallikate otsene tootmine ja tarbimine primaarenergia allikate kaupa (kWh)	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
Taastuvate energiaallikate otsene tootmine ja tarbimine				
Oma elektritootmine taastuvatest energiaallikatest (päikeseenergia)	25 698	314 221	0	2484
Taastuenergia müük (müük võrku)	3 021	73 258	0	0
Enda toodetud energia otsetarbimine	22 677	240 963	0	2484
Otsene energiatarbimine, muud allikad				
Maagaasi tarbimine	1 187 217	742 169	111 439	151 784
Sõidukipargi energiatarbimine (diisel ja bensiin)	2 234 821	2 320 275	1 049 394	1 125 820
Teiste energiakandjate poolt tarbitud energia	14 620	11 104	0	0
Ostetud energia (kaudne tarbimine)				
Kaugküte	818 262	783 148	324 586	581 102
Mitmesugustest taastuvatest energiaallikatest saadud elekter	14 008 414	18 364 977	5 392 573	7 230 514
Kogu energiatarbimine (kWh)	18 286 011	22 462 636	6 877 992	9 091 704
Kogu energiatarbimine (TJ)	65.8	80.9	24.8	32.7

² Välja arvatud tarnelepingud, mille üle Schwarz kontserni ettevõtetel puudub kontroll, näiteks üüripindadel, millega kaasneb elektriostuleping.

Energiahaldus

Energiatarbimine on vältimatu, kuid Lidl seab eesmärgi tõhusaks energiakasutuseks ja suurendab nende lahenduste osakaalu, mis võimaldavad hallata ja kasutada puhtamaid energiaallikaid.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti on algusest peale olnud võrgust taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit.³ See vältib meie pühendumist keskkonnale ja toetab taastuvenergia tootmise võimekuse suurenemist. Meie kinnisvaraarenduse keskmes on kestlikkus. Kõigil Lidl Latvija ja Lidl Eesti kauplustel ja logistikakeskustel on ISO 50001 energijuhtimissüsteemi sertifikaat, mis tagab selle, et jälgime ja optimeerime energiakasutust ning pakume töötajatele energiateadlikkust tõstvat koolitust. Juhtimissüsteem aitab teha varases etapis kindlaks ebaefektiivsed meetmed ja võimaliku optimeerimise. Ehitusel kasutame keskkonnasõbralikumaid materjale. Edendame uuenduslikkust ja pingutame oma keskkonnajalajälje vähendamise nimel. Alates 2023. aastast kasutame kõigis oma projekteeritavates kauplustes eelistatava ehitusmaterjalina kiudbetooni. Kiudbetoon aitab vähendada põrandakonstruktsioonides terase kasutamist keskmiselt neli korda. Tänu oma väikesele süsinikujalajäljele on see materjal atraktiivne valik keskkonnateadlike ehitusprojektide jaoks ning selle parem tugevus, vastupidavus ja mõranemiskindlus teevad sellest ideaalse materjali kestlike hoonete ja konstruktsioonide ehitamiseks.

Selleks et energiatõhusust veel rohkem parandada, on Lidl Latvija ja Lidl Eesti hoonetes moodne tehnika, sh LED-valgustus, efektiivsed jahutussüsteemid ja soojuspumpad.

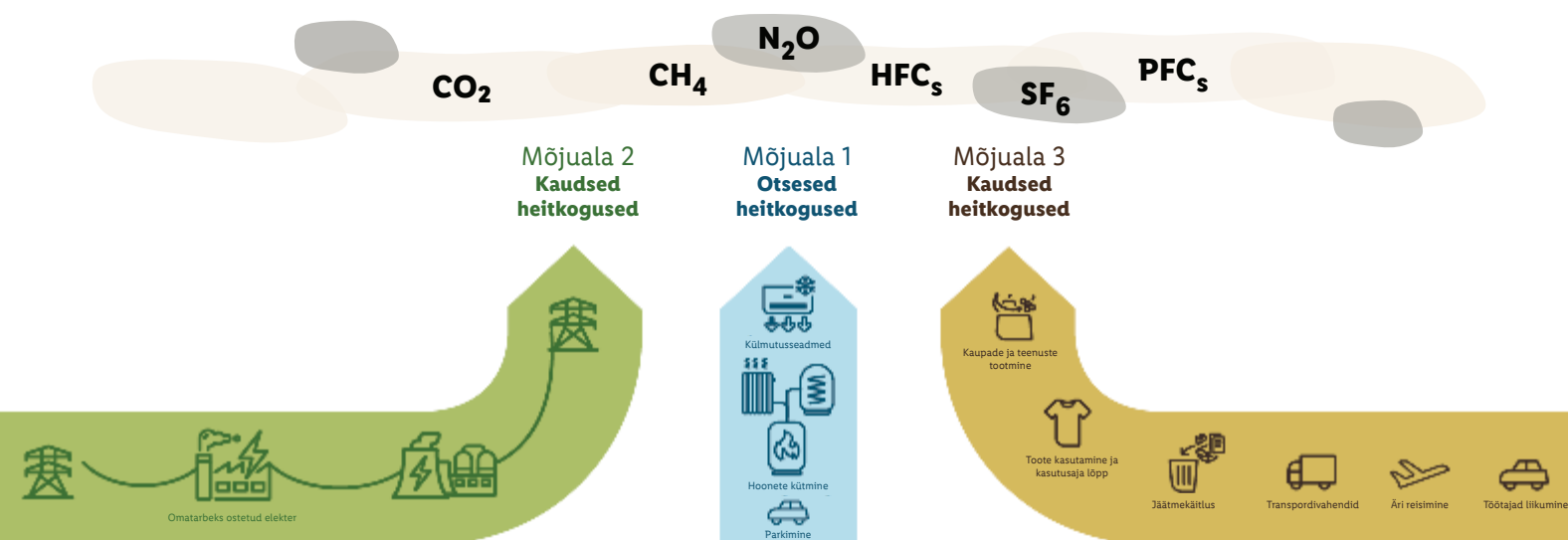
Kõrge kasuteguriga soojuspumpad saavad suure osa energiast keskkonnast, näiteks õhus ja maapinnas leiduvast soojusest, ning on seetõttu hoonete kütmise energiasäästlik alternatiiv. 2023. aasta lõpuks olid 43% Lidl Latvija ja 23% Lidl Eesti kauplustes kasutusel suure kasuteguriga soojuspumpad, mis ammutavad energiat keskkonnast.

Hooneautomaatika süsteemid vähendavad energiavajadust, sest hoonet juhitakse ja reguleeritakse vajaduspõhiselt. Taimerilülitid aitavad optimeerida energiakasutust valgustuse ja ventilatsiooni reguleerimisega hõivatuse ja loomuliku valguse järgi ning blokeeriv ahel ennetab samal ajal kütmist ja jahutamist.

Need meetmed rõhutavad meie pühendumist kliima kaitsmisele ja ressursside säästmisele kogu meie kinnisvara elukaare jooksul. Oma energiatarbimise pidev jälgimine ja analüüs võimaldab meil kõrvalekalletele kiiresti reageerida.

Kasvuhoonegaaside heide

Arvutame oma süsinikujalajälje kasvuhoonegaaside protokoll (KHG protokoll) nõuete järgi. Arvutame välja kasvuhoonegaaside heitkoguste jalajälje operatiivkontrolli meetodi alusel. Meie tegevusest tulenev KHG heide sisaldab otseheiteid (mõjuala 1), energia ostmisega (elekter, küte) seotud kaudseid heiteid (mõjuala 2) ja meie väärtusahelale eelnevat ja järgnevat heidet (mõjuala 3). Tegevusest tuleneva heite arvutamiseks vajalikud sisendandmed kogutakse ettevõttesiseselt (nt ettevõtte sõidukite tankimiseks kasutatav diislikütuse kogus) ning vajalikud heitekoefitsiendid⁴ ja süsinikujalajälje arvutab ettevõtteväline teenusepakkuja.

³ Välja arvatud tarnelepingud, mille üle Lidl Latvija ja Lidl Eestil puudub kontroll, näiteks üüripindadel, millele kaasneb elektriosutuleping.

⁴ Heitekoefitsiendid hangitakse tööstusliitidelt ja -organisatsioonidelt (nt Plastics Europe, FEFCO), avaliku sektori LCA andmebaasid (nt Ecoinvent), rahvusvahelised ja valitsustevahelised organisatsioonid (nt IPCC, IEA).

Mõjuala 2 heite aruandluses kasutame nii asukoha- kui ka turupõhist meetodit. Turupõhine meetod näitab elektri ostmist taastuvatest energiaallikatest. Asukohapõhine meetod seevastu kasutab teisendamiseks geograafilise piirkonna heitekoefitsiente ja kajastab tarbimismustreid.

Mõjuala 3 hõlmab väärtusahela heidet ja moodustab meie heitest suurima osa. Laiemal skaalal saame nõutavaid tarbimisandmeid välistelt teenusepakkujatelt (nt veokiga läbitud kilomeetrid kaupluste logistikas), kogume neid eri kategooriates

ise (nt reklaammaterjalides kasutatava paberi hulk) või teeme hinnanguid koostöös ettevõtteväliste konsultantidega (nt töötajate pendelränne). Jätkame tööd andmete parandamise ja algandmete mõistmise nimel, et saada paremini aru oma tegevuse mõjust süsinikujalajäljele.

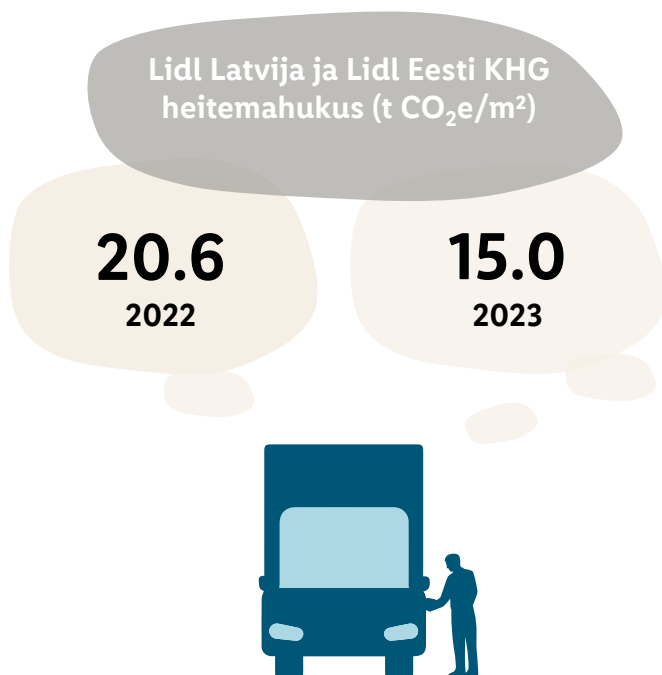
Alljärgnevas tabelis on kokkuvõte Lidl Latvija ja Lidl Eesti kasvuhoonegaaside heitest CO₂ ekvivalenttonnides (teabe esitamisel ei eristata riike, sest mõlema riigi kauplusi teenindab sama ladu ning paljud äritegevused on omavahel seotud).

Kategooriad KHG protokoll järgi Lidl Latvija ja Lidl Eesti tCO₂e

	2022	2023
Mõjuala 1	1 113.1	1 216.9
Kontrollimatud heited	41.2	177.7
Teisaldatav põletamine	831.5	873.3
Paikne põletamine	240.5	165.8
Mõjuala 2: Summa turupõhise meetodi järgi	280.9	335.3
Mõjuala 2: Summa asukohapõhise meetodi järgi	4 523.9	6 492.3
Kaugküte	280.9	335.3
Elekter: turupõhine meetod	0	0
Elekter: asukohapõhine meetod	4 243.0	6 156.9
Mõjuala 3	788 975.0	796 718.7
3.1. Ostetud kaubad ja teenused	664 118.7	650 965.5
3.3. Kütuse ja energiaga seotud heide	2 917.2	3 583.7
3.4. Eelnev transport	31 817.5	38 502.8
3.5. Tegevusjäätmed	540.8	578.7
3.6. Ärireisid	870.9	818.5
3.7. Töötajate pendelränne	2 686.8	2 344.8
3.11. Müüdud toodete kasutamine	57 354.9	63 167.6
3.12. Müüdud toodete taaskasutusse suunamine	28 668.3	36 757.1
Turupõhine koguheide	790 369.1	798 270.8
Asukohapõhine koguheide	794 612.1	804 427.7

KHG heitemahukus

Lidl Latvija ja Lidl Eesti on oma tegevuse alustamisest saadik märkimisväärselt laienenud nii kaupluste arvu kui ka käibe poolest. See on mõjutanud kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja see omakorda kasvuhoonegaaside heidet müügipinna ruutmeetri kohta. Heite mahtu kirjeldatakse mõjuala 1 ja 2 kohta (turupõhine meetod) CO₂ ekvivalenttonnides ruutmeetri kohta (CO₂e/m²).

Meie meetmed kliima kaitsmiseks

Kliimaneutraalsuse saavutamiseks seadis Lidl endale eesmärgiks minna 2022. aastaks 100%-liselt üle taastuvenergiele⁵ ning kasutada süsinikdioksiidi kompenseerimise projekte. 2030. aasta eesmärk on vähendada KHG-heidet 80% võrreldes 2019. aastaga. See hõlmab ka tarnijaid, kes tekitavad toodetega seotud 3. mõjuala heitest 75% ja kellele on samuti esitatud nõue seada teaduspõhised eesmärgid hiljemalt 2026. aastaks. Nende eesmärkide toetamiseks rakendavad Lidl Latvija ja Lidl Eesti CO₂ heite vähendamiseks või vältimiseks oma tegevuses ja tarneahelas mitmesuguseid meetmeid. Püüame pidevalt leida ja kasutusele võtta uusi võimalusi oma süsinikujalajälje vähendamiseks. Peamised investeeringud on keskendunud järgnevale:

⁵ Välja arvatud tarnelepingud, mille üle Lidl Latvial ja Lidl Eestil puudub kontroll, näiteks üüripindadel, millega kaasneb elektriostuleping.

⁶ Välja arvatud tarnelepingud, mille üle meil puudub kontroll, näiteks üüripindadel, millega kaasneb elektriostuleping.

⁷ 2022. majandusaastal kasutas toodete kauplusesiseseks külmutamiseks looduslikke külmutusagenseid 96% Läti ja 100% Eesti kauplustest.

Roheline elekter

Üleminek fossiilkütustest saadavalt elektrilt taastuvatest energiaallikatest saadavale elektrile mängib kasvuhoonegaaside heite vältimisel olulist rolli. Lidl Latvija ja Lidl Eesti on oma tegevuse algusest peale ostnud ja kasutanud üksnes taastuvatest allikatest saadud võrguelektrit.⁶ Lisaks toodab mitu Läti ja Eesti kauplust alates 2022. aastast päikesepaneelide abil ise elektrit.

Päikeseelektrisüsteemid elektritootmiseks

Nii Lidl Latvija kui ka Lidl Eesti suurendavad päikeseelektrisüsteemide kasutamist elektritootmiseks, et taastuvenergia laialdasemat kasutust edendada. See tähendab, et ostame avalikust võrgust vähem elektrit. Päikeseelektrisüsteeme kasutati 2023. majandusaasta lõpu seisuga kaheksas kohas Lätis ja kahes kohas Eestis. Kui päikeseelektrisüsteemid toodavad rohkem energiat, kui meie omatarbeks vaja läheb, suuname ülejäägi avalikku võrku. Jätkame päikeseelektrisüsteemide arvu suurendamist Lidli kauplustes Lätis ja Eestis.

Looduslikud külmutusagensid

Lidl Latvija ja Lidl Eesti järgivad ettevõttesiseseid ehitusstandardeid ja kasutavad looduslikke külmaaineid, näiteks propaani (C₃H₈), süsinikdioksiidi (CO₂) ja ammoniaaki (NH₃). Neid kasutatakse toodete jahutamiseks ja neist puhulei eraldu kahjustuse või lekke korral peaaegu üldse kasvuhoonegaase. Lidl on seadnud eesmärgiks 2023. aastaks võtta oma võrgustikus toodete jahutamiseks kasutusele looduslikud külmaained 90% logistikakeskustes ja 40% kauplustes. Lidl Latvija ja Lidl Eesti on selle eesmärgi juba saavutanud. Läti logistikakeskus kasutab toodete jahutamiseks ja külmutamiseks täielikult looduslikke külmaaineid ning 100% kõikidest kauplustest Lätis⁷ ja Eestis kasutavad toodete jahutamiseks looduslikke külmaaineid.

Elektrilaadijad

Lidl Latvija ja Lidl Eesti soovivad edendada elektri jõul liikumist, pakkudes oma klientidele, töötajatele ja äripartneritele elektrisõidukite laadimisjaamu. Pakume tasuta laadimistaristut elektrisõidukitele ning laiendame olemasolevaid laadimisvõimalusi kogu oma kauplustevõrgustikus. Aruandlusperioodi lõpu seisuga oli 3,3% ehk üks Lidli kauplus Lätis varustatud elektrisõidukite laadimisjaamaga. Meie kauplusevõrgustik pakub juba kaht AC- ja DC-tehnoloogiaga laadimispunkti. Selleks vajalikku elektrit saadakse ainult taastuvatest energiaallikatest ja see on 100% rohelise elektri sertifikaadiga.⁸ Laiendame pidevalt oma laadimistaristut ja paigaldame alates 2024. aastast elektrilaadijad ka logistikakeskusesse.

Kinnisvara kestlikussertifikaat

Lidl soovib, et meie hooned oleksid kestlikud, ning seetõttu töötame välja asjaomaseid kontseptsioone kliimakaitse täiustamiseks ja ressursside säästmiseks.

Meie eesmärk on hoida EDGE-sertifikaadiga kestlike hoonete osakaal oma kinnisvaraportfellis vähemalt 80% tasemel. Aruandlusperioodil sai hoonete kestlikkuse EDGE-sertifikaadi 21 kinnistut Lätis ja 2 kinnistut Eestis (sh laod, logistikakeskus ja peakontor). Lidl Latvija kontoril rohelise kontori sertifikaat, mida annab välja Maailma Looduse Fondi Läti haru silmapaistvate tulemuste eest energia- ja ressursihalduses, jäätmete vähendamises ning kestlikes kontoritavades, sh töötajate võimestamine jne.

Kliimasõbralik tootevalik

Alates 2019. aastast hindab Lidl riskianalüüsi raames regulaarselt tooterühmade süsinikujalajälge, et oma kliimamõju paremini mõista. Tegime oma tooterühmades kindlaks, et loomsed saadused (liha ja piim) ja tööstuskaubad, näiteks elektroonikaseadmed, on eriti heitemahukad. Toiduainetööstuse heidet mõjutavad peamiselt põllumajandus ja loomakasvatus, elektroonikaseadmed on oma kasutusfaasis aga sõltuvalt võrkude kombinatsioonist ja energiatõhususest olulised heite tekitajad. Laiendame madala heitega toodete valikut, näiteks taimseid alternatiive lihale ja piimale omakaubamärgi Vemondo all. Läti sõltumatu organisatsiooni Augi&Draugi tehtud tarbijauuringus jõudsid Vemondo tooted kaks aastat järjest ([2022](#) ja [2023](#)) taimsete toodete valikus esimese kolme hulka.

Koostöös Lidli laiema võrgustiku ja äripartneritega kasutame seda teavet selleks, et töötada välja meetmeid heite vähendamiseks, eelkõige tootmises. Nõuame enda olulisematelt tarnijatelt 2026. aasta kliimaeesmärkide seadmist, mis oleksid kooskõlas teaduspõhiste eesmärkide algatusega, ning pakume neile kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks digituge ja koolitust.

Lisaks väldime heitemahukat õhutransporti ja peame oma puu- ja köögiviljavaliku süsinikujalajälje vähendamiseks oluliseks hooajatooteid. Meie rahvusvahelised eesmärgid seoses ringlussevõetud plasti ja muu tooraine kasutamisega aitavad heidet veelgi vähendada.

⁸ Välja arvatud tarnelepingud, mille üle Lidl Latvial ja Lidl Eestil puudub kontroll, näiteks üüripindadel, millega kaasneb elektriostuleping.

Elurikkuse austamine

Sotsiaalse ja keskkonnateadlikkuse tagamine tooraine tarneahelas on Lidl'i ostuosakonna jaoks oluline kestlikkuse strateegia komponent. Seetõttu soovime oma esmatoodete negatiivset ökoloogilist ja sotsiaalset mõju võimalikult palju vähendada – alates maaviljelusest kuni saagikoristuse ning sellele järgneva töötlemise ja kauplustesse transportimiseni. Konkreetsemalt oleme võtnud kohustuseks muuta kriitilise tooraine hankimine 2025. aastaks kestlikumaks.

Ökosüsteemid

Viimase sajandi jooksul on looduslikes elupaikades toimunud märkimisväärne muutus, mis ohustab meie ökosüsteeme.⁹ Mõju on tohutu:

- 85% märgaladest on kadunud
- Ligi pool kõigist korallrahudest on alates 19. sajandi lõpust kadunud
- 9% kõigist koduloomatõugudest on välja surnud
- Farmiloomad moodustavad võrreldes metsloomadega (imetajad ja linnud) 90% biomassist
- 23% meie planeedi maismaa keskkonnaseisund on halvenenud ja seda ei saa enam kasutada.
- Tolmeldavate putukate kadumine ähvardab igal aastal toidutootmist 235 kuni 577 miljardi USA dollari väärtuses
- 2018. aastal moodustas soja kasvatamiseks kasutatav maa Brasiilias peaaegu Saksamaa suuruse pindala; see suureneb, sest sageli võetakse selleks kasutusele vihmametsade elurikkad piirkonnad¹⁰

Kliimakriis ja bioloogilise mitmekesisuse kadumine on meie aja suurimad üleilmsed riskid (Maailma Majandusfoorumi üleilmne riskiaruanne 2022).¹¹ Toidukaupade jaemüüjana kannab Lidl vastutust, sest suur osa meie sortimendist on pärit põllumajandustootmisest ning meie äritegevus sõltub suurel määral toimivatest ökosüsteemidest. Sellegipoolest põhjustab meie tegevus looduslike elupaikade muutmist põllumajandusmaaks ning seetõttu kliimamuutusi ja bioloogilise mitmekesisuse kadumist. Lidl mitte ainult ei mõjuta olulisel määral neid arengusuundi, vaid teda ähvardavad ka sellega seotud äririskid.

Püüdleme selle eesmärgi poole oma strateegia abil, mis toetub neljale sambale:

- Mõjust arusaamine
- Standardite kehtestamine
- Alternatiivide väljatöötamine
- Muutuste elluviimine

Tooraine

Tooraine on meie toodete alus. Tooraine kasutamine ja müümine avaldab mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Elukõige mõjutab looduslike ökosüsteeme ja seega bioloogilist mitmekesisust negatiivselt metsade kadumine selliste põllumajandustoodete nagu soja, palmiõli, kohvi ja kakao kasvatamiseks. Seetõttu oleme seoses metsade raadamisega kehtestanud olulisematele kõrge riskiga toorainetele ranged sertifitseerimis- ja jälgitavuse eesmärgid. Need kuuluvad meie hoolsuskohustusega seotud tegevuste hulka, mis puudutavad valmistumist EL-i raadamisvabade toodete määruse rakendamiseks, ja on paljudes valdkondades rangemad kui õigusaktide nõuded raadamisvabadele tarneahelatele. Täpset teavet asjaomase kestlikkussertifikaadiga toodete kohta saab lugeda jaotisest „Ressursside säästmine“.

Algatused bioloogilise mitmekesisuse toetamiseks

Lidl on seadnud prioriteediks bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ning kliimamuutuste ja ressursside tarbimisega tegelemise. Rõhutatakse bioloogilise mitmekesisuse tähtsust ja eeliseid, on ellu viidud mitu praktilist haridusalgatust.

Lidl Latvija teeb üleilmset koostööd Maailma Looduse Fondiga (WWF). Lätis on algatuste eesmärk

⁹ IPBES 2019; Leopoldina arutelu nr 24

¹⁰ "Our World in Data: Forests and Deforestation, 2021."

¹¹ <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2022/>

kaitsealuste alade, eelkõige niitude ja pärismaiste liikide säilitamine. Lidl Latvija töötajad osalevad aktiivselt Kemeris ja Pape rahvusparkide koristamises, kus võideldakse looduses kasvava invasiivse võõrliigiga (*Rosa rugosa* Thunb. ex Murray) ja hoolitsetakse looduslike niitude eest. See tegevus on osa laiemast algatusest „Teeme loodusele head“, mille eesmärk on taastada bioloogiline mitmekesisus ja kaasata üldsus looduskaitse tegevustesse.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti on liitunud Schwarz kontserni ettevõtete RiverCleanUpi algatusega Euroopas, mille raames puhastasid Lidli töötajad Lätis Gauja rahvusparkis voolava Vējupīte jõe sellesse kogunenud prügist. See peaks aitama jõeasukatel oma looduslikku elukeskkonda naasta. Eestis osalesid Lidli vabatahtlikud projektis, mille eesmärk oli taastada Jänijõe looduslik elupaik. Selleks muudeti varem põllumajanduslikel eesmärkidel sirgendatud jõesäng käänlisemaks. Jõekallaste rekonstrueerimine looduslike materjalidega peaks parandama väiksemate jõeliikide (molluskid jms) elupaika.

2022. aastal hakkas Lidl Latvija Riia loomalaia musta toonekure vaderiks. Selle linnuliigi populatsioon on vanade metsade intensiivse kasutamise tõttu vähenenud viimase 30 aastaga ühe kolmandiku võrra. Eestis tegi Lidl Eesti koostööd Tallinna loomaaia ja hakkas lumeleopardide vaderiks, et rõhutada kliimamuutuste mõju selle loomaliigi elupaikadele.

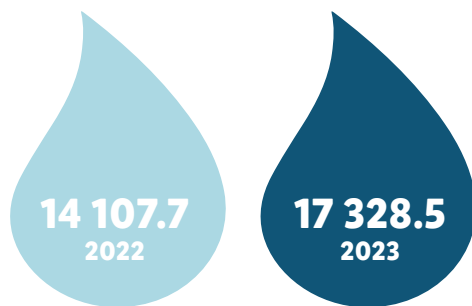
2023. aastal andis Lidl Latvija koos Maailma Looduse Fondi Läti haruga seitsmele koolile stipendiumi „Laseme looduse kooli“, mille eesmärk oli tuua tähelepanu bioloogilisele mitmekesisusele ja/või tervisliku toitumisega seotud teemadele.

Ressursside säästmine

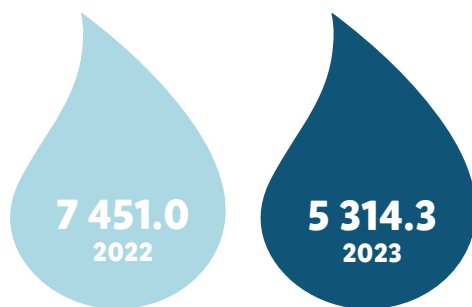
Magevesi

Vesionellujäämiseks vältimatu ressurss ning mitmes valdkonnas hädavajalik, näiteks joogiveevarustuses, hügieenis, põllumajanduses ja tööstuses. 2010. aastal kuulutas ÜRO puhta vee kättesaadavuse inimõiguseks. Sellegipoolest ohustavad vee kättesaadavust üha suurenev saastamine, kliimamuutused, tarbimise kasv ja halb juhtimine, mis kujutavad endast 21. sajandil olulist probleemi. Toidu-, tekstiili- ja muude kaupade tootmise kasv suurendab veetarbimist ja saastet, ressursinappust ja ebaõiglast jaotust, mõjutades toidutootmist.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti jaoks on praegu esmatähtis kestlik veekasutus, mis mõjutab nii äritegevust kui ka tarneahelaid. Selleks et põllumajandusettevõtetest partnerid kasutaksid suurte veeriskidega piirkondades tootmises vett kestlikult, nõuame kõigilt oma värskeste puu- ja köögiviljade tootjatelt Hispaanias, Portugalis, Itaalias, Kreekas, Egiptuses, Lõuna-Aafrikas, Marokos, Iisraelis ja Tšiilis hea veetava rakendamist, mis põhineks tunnustatud veesertifikaatidel, näiteks GLOBAL G.A.P. Spring või samaväärsetel standarditel. Omatavate, isemajandavate ja üüripindade kogu veevõtt on seotud meie äritegevusega ja hõlmab vee kasutamist koristamisel, välialade kastmisel, olme- ja sanitaarruumides, ringlussevõetavate materjalide töötlemisprotsessis ja toodete valmistamisel. Püüame pidevalt vähendada veevajadust ja -tarbimist, parandades tööprotsesse ja töötajate teadlikkust vastutustundlikust veekasutusest vett säästva sanitaartechnika ja kraanidega oma äripindadel. Veetarbimine on äritegevuse ja kaupluste laienemise tõttu nii Lätis kui ka Eestis aasta-aastalt suurenenud.

Lidl Latviija
Veevõtt(m³)

Lidl Eesti
Veevõtt (m³)

Meie äripinnad on ühendatud keskse veevarustussüsteemiga ja neis on saadaval kraanivesi. Kõigi hoonete kogu olme- ja vihmavesi suunatakse linna reoveesüsteemi. Veevõtu teemaga tegeleb hoonete halduse osakond.

Tooraine

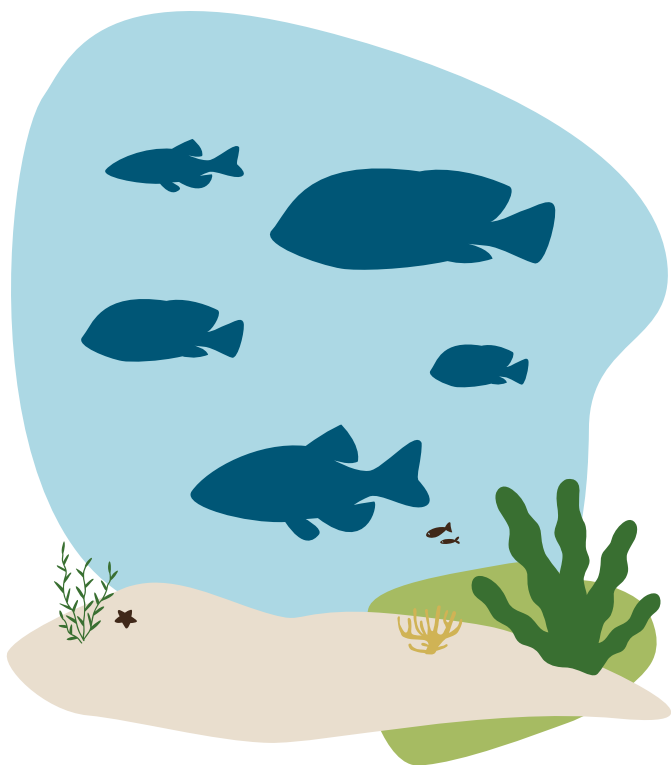
Lidl pakub laia hulka tooteid, mis on valmistatud erisuguste energiaallikate abil ning erinevatest toorainetest, nagu põllumajandussaadused, loomsed tooted ja metallid.. Nendel materjalidel võib olenevalt päritolust, tootmisest ja töötlemismeetoditest olla erinev negatiivne keskkonnamõju.

Lidl soovib säilitada loodusvarasid ja leevendada tooraine kultiveerimise, tootmise ja kaevandamise negatiivset mõju inimestele, keskkonnale ja ühiskonnale ning keskendub ökosüsteemide ja inimõiguste kaitsmisele.

Lidl peab esmatähtsaks kriitilisi tooraineid, mis mõjutavad inimesi, keskkonda ja ühiskonda olulisel määral, ja seab eesmärgiks muuta meie hanked kestlikumaks hiljemalt 2025. aastaks. Teeme analüüse võimalike riskide kindlakstegemiseks ja nende kõrvaldamiseks vajalike erimeetmete rakendamiseks. Lidl on seadnud ostmisele strateegilised eesmärgid, millega soovitakse meie kestlikkusstrateegia raames parandada kriitilise tooraine juhtimist.

Nende tegevuste elluviimisel kasutame rahvusvaheliselt tunnustatud kestlikkuse määrgiseid. Arvutame igal aastal välja, kui palju on meie püsi- ja kampaaniatoodete valikus teatavaid kestlikkussertifikaadiga tooteid:

- Bio/ELi mahesertifikaat
- Fairtrade
- Forest Stewardship Council (FSC)
- Marine Stewardship Council (MSC)
- Aquaculture Stewardship Council (ASC)
- Peibutuspüügivahendita tuunikalapüük
- Rainforest Alliance
- Roundtable on Sustainable Soy (RTRS) ja Donau Soja
- Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)
- Üleilmne mahetekstiili standard

Nende kestlikussertifikaatidega toodete osakaal püsi- ja kampaaniatoodete valikus on välja toodud protsentides tootekategooria kohta

Kategooria	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
 Kestlikku kakaod sisaldavad tooted ¹² (%)	41.0	65.5	54.5	65.4
	80.9	65.3	90.0	73.8
 Kestlik kohv ¹³ (%)	0	70.0	0	63.2
	0	75.0	0	50.0
 Kestlik röstitud kohv ¹⁴ (%)	20.0	50.0	16.7	37.5
	100	80.8	100	81.8
 Kestlik tee (must, roheline, rooibos) ¹⁵ (%)	3.7	55.1	0	55.1
	20.0	66.7	0	66.7
 Kestlik tee (ürditee, puuviljatee) ¹⁶ (%)	5.7	21.6	5.0	21.6
	0	22.2	37.5	22.2
 Kestlikku palmiõli sisaldavad tooted (%)	22.4	17.8	100	27.0
	27.5	14.2	100	23.2
 Kestlikud kalatooted ¹⁷ (%)	30.2	39.3	31.7	38.9
	50.8	59.0	43.4	59.5

Püsitooted

Kampaaniatooted

¹² Rainforest Alliance'i / UTZ, Fairtrade'i, õiglase kaubanduse hankeprogrammi / õiglase kaubanduse koostisaine sertifikaat või ELi mahesertifikaat.

¹³ Kestlikussertifikaadiga kohvitooted hõlmavad kohvikapsleid (ilma patjadeta), lahustuvat kohvi/cappuccino't. Nendel toodetel on vähemalt üks järgmistest märgistest: Rainforest Alliance / UTZ; Fairtrade (õiglase kaubanduse tootemärgis); Bio sertifikaat.

¹⁴ Kestliku röstitud kohvi tooted hõlmavad kõiki kohviube ja jahvatatud kohvi. Nendel toodetel on vähemalt üks järgmistest märgistest: Rainforest Alliance / UTZ; Fairtrade (õiglase kaubanduse tootemärgis); Bio sertifikaat.

¹⁵ Nendel toodetel on vähemalt üks järgmistest märgistest: Rainforest Alliance / UTZ; Fairtrade (õiglase kaubanduse tootemärgis); Bio sertifikaat.

¹⁶ Nendel toodetel on vähemalt üks järgmistest märgistest: Rainforest Alliance / UTZ; Fairtrade (õiglase kaubanduse tootemärgis); Bio sertifikaat.

¹⁷ Kõik tooted, millel on vähemalt ühe alljärgneva märgise sertifikaat, loetakse praeguse määratluse järgi kestlikussertifikaadiga kalatoodeteks: MSC; ASC; BAP; ELi mahetooded; peibutuspuügivahendita püük; ridva ja õngenööri püük, Global GAP / GGN, FIP (ainult Lidl).

Kestlikkussertifikaadiga omamärgitooted püsi- ja kampaaniavalikus arvudena

Sertifikaat		Lidl Latvija		Lidl Eesti	
		2022	2023	2022	2023
Fairtrade'i sertifikaat (toiduained)	Tooted	120	199	118	213
	Protsent	2.1	2.5	2.2	2.6
Rainforest Alliance/UTZ	Tooted	288	369	275	425
	Protsent	5.0	4.6	5.0	5.3
Merehoolduse nõukogu (MSC)	Tooted	45	69	39	69
	Protsent	0.8	0.9	0.7	0.9
Vesiviljeluse nõukogu (ASC)	Tooted	16	41	16	42
	Protsent	0.3	0.5	0.3	0.5
Metsahoolekogu (FSC), toiduga kokkupuutuvad materjalid	Tooted	30	24	29	44
	Protsent	0.5	0.3	0.5	0.5
ELi ökomärgis	Tooted	121	175	103	174
	Protsent	2.1	2.2	1.9	2.2

Lidl on seadnud eesmärgi luua 2025. aastaks sertifitseeritud palmiõlile, kakaole, kohvile ja tselluloosile raadamis- ja ekspluateerimisvabad tarneahelad. Rakendame sihtprogramme ja partnerlusi, mis on dokumenteeritud meie tooraine ostupoliitikas.

Lidl Stiftung & Co. KG vastutab toorainete eest kvaliteedi ja kestlikkuse valdkonnas, kus sellega tegeleb programmide ja standardite üksuses tooraine, bioloogilise mitmekesisuse ja loomade heaolu meeskond.

Ringmajandus

Inimkond on kasutanud ressursse aastakümneid kiiremini, kui planeet neid loomulikult viisil taastada jõuab. Suurenev tarbimine ja pakkematerjalide kasutamine suurendab jäätmete hulka, mis kahjustab keskkonda, võimendades kliimamuutusi, vähendades puhta vee kättesaadavust ja ohustades bioloogilist mitmekesisust. Lidl Latvija ja Lidl Eesti äritegevus on otseselt seotud selliste ressursside kasutamisega nagu vesi, plast ja paber.

Schwarz kontserni divisjon PreZero loob materjaliringluse, kasutades laiahaardelist jäätme- ja ringlussevõtuhaldust. Lidl Latvija ja Lidl Eesti teevad materjaliringluse saavutamiseks teatud asukohtades projektipõhiselt koostööd keskkonnateenuste pakujatega, kellega edendatakse näiteks jäätmete sorteerimise süsteeme. Kasutame tõhusat vee, muude ressursside ja jäätmete juhtimise süsteemi, mille raames dokumenteeritakse ressursivood eesmärgiga edendada ringmajandust. Põhitähelepanu on tõhusal sorteerimisel ja kõrvaldamisel, mis võimaldab suurendada ringlussevõttu ja vähendada ringlusse mitte võetavaid jäätmeid, kusjuures jäätmeid käsitletakse vales kohas oleva ringlussevõetava materjalina.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis vastutab ringlussevõetava materjalivoo eest logistikaüksus.

REset Plastic: Schwarz kontserni ettevõtete terviklik ja koos välja töötatud plastistrateegia

Plast on meie igapäevaelu lahutamatu osa. See materjal on tugev, kerge ja paindlikult kasutatav, mis on meie põhitegevuses – toidu- ja majapidamiskaupade müügis – tihtipeale asendamatu transpordi- ja pakkematerjal. Kuid oma pika eluea tõttu võib see materjal tekitada keskkonda sattudes probleeme. Seetõttu vastutavad kõik, kes plasti ringlusse viivad, selle edasise kasutamise eest.

See ajendas meid looma kontserniülese strateegia REset Plastic, mille eesmärk pole mitte ainult vähendada plasti kasutamist ja edendada ringlussevõttu, vaid ka kasvatada teadlikkust ja muuta põhjalikult seda, kuidas me plastiga ümber käime.

REset Plastic on terviklik ja divisjonidevaheline strateegia, mille Schwarz kontserni ettevõtted on koos välja töötanud. Seetõttu hõlmab organisatsiooniline struktuur kõiki Schwarz kontserni asjaomaseid divisjone ning määratleb rakendamisel ja eesmärkide täitmisel selged vastutusala. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis vastutavad REset Plasticu elluviimise eest ostuosakonnad.

Schwarz kontserni ettevõttena järgib Lidl kogu kontserni hõlmavat REset Plasticu strateegiat ning on kohustunud vähendama plasti tarbimist omamärgitoodete pakendites ja plastist transpordiabivahendites võrreldes 2017. aastaga 30% võrra aastaks 2025. Sellega vähendatakse esmase plasti osakaalu 10% võrra, et muuta 100% omamärgitoodete pakenditest maksimaalselt ringlussevõetavaks ja et kasutada omamärgitoodete pakendites keskmiselt 25% ulatuses ringlussevõetud materjali. Lisaks allkirjastasid Schwarz kontserni ettevõtted 2018. aastal Ellen MacArthuri fondi uue plastimajanduse üleilmse leppe.

Plastiprobleemile ei ole lihtsat lahendust. Selleks et keerulise küsimusega paremini tegeleda, on Schwarz kontserni ettevõtted üheskoos määratlenud viis tegevusvaldkonda, mis rõhutavad teema keerukust:

REduce – plasti vähendamine alati, kui seda on võimalik kestlikult teha.

REdesign – ringlussevõetavate pakendite ja materjaliringluse loomine.

REcycle – plasti kogumine, sortimine ja ringlussevõtt materjaliringluse tagamiseks.

REmove – plastijäätmete keskkonnast eemaldamise toetamine.

REsearch – investeerimine teadusesse, uuenduslike lahenduste väljatöötamisse ja teadlikkuse parandamisse ringlussevõttust.

Meie visioon on
“Vähem plasti – suletud ring”.

Paberi ja plasti tarbimine

Lidl Latvijaja Lidl Eestikasutavad lähtematerjalidena peamiselt paberit ja plasti. Paberit kasutatakse enamasti reklaamlehtede, kauplusesiseste flaierite ja kassatšekkide jaoks. Säästame paberit, kasutades elektroonilisi hinnasilte. Plasti kasutatakse peamiselt kilekottide, prügikottide ja pakkekile jaoks. Lisaks tekib kauplustes tarnetega seotud materjale, näiteks tarnijate pakkematerjalid, mis sorteeritakse ja võetakse seejärel ringlusse.

Kliente julgustatakse kasutama säästva alternatiivina korduskasutatavaid pakendeid ning ringlussevõetud plastist puu- ja köögiviljavörke. Korduskasutatavate kottide kasutamisega saavad kliendid aidata kaasa plastitarbimise vähendamisele.

Tarbitud materjali maht tonnides

Materjal (maht tonnides)	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
Paber				
Reklaamlehed / kliendi uudiskirjad / muu	660.0	835.5	806.4	388.9
Paberitarbimine, printeripaber	3.1	4.2	0.4	0.8
Paberitarbimine, leivakotid	39.1	50.2	33.9	19.4
millest ringlussevõetud materjalid				
Reklaamlehed / kliendi uudiskirjad / muu	660.0	835.5	806.4	388.9
Plast				
Prügikottide kasutamine	48.8	30.3	1.8	6.8
Pakkekile (pakkematerjali) kasutamine	47.7	46.3	0	1.4

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis kasutatakse ka algmaterjalina üha enam ringlussevõetud materjale. Reklaamlehed ja kauplusesisesed flaietid on juba praegu osaliselt valmistatud ringlussevõetud paberist, samuti küpsetiste kotid ja printeripaber. Töötame pidevalt selle nimel, et suurendada kasutatavate materjalide hulgas ringlussevõetud materjali osakaalu. Aruandlusperioodi jooksul on trükitud reklaamlehtede ja iganädalaste kliendilehtede levitamise intensiivsus kaupluse kohta oluliselt vähenenud. Kliendilehti saadetakse koju üksnes uute kaupluste avamisel ja tähtpäevadel.

Tarbimise ja pakendite kasutamise kasv, eelkõige ühekordselt kasutatavad pakendid, põhjustavad keskkonnas üha enam jäätmeid. Maismaal ja veekogudes leiduvad plastijäätmed, sealhulgas mikroplast, on üleilmne probleem. Jäätmete ladestamine prügilasse võib samuti põhjustada keskkonnasaastet ja metaani õhku paiskumist. Lidl Latvija ja Lidl Eesti teevad tööd selle nimel, et vähendada ettevõttes tekkivaid jäätmeid, ning järgivad rangelt riigisiseseid jäätmekäitlusnõudeid, et vältida negatiivset mõju ja teha ühekordsete pakendite ja üldiste pakendijäätmete vähendamisel koostööd ka tarnijatega. Samuti õpetame klientidele vastutustundlikku jäätmekäitlust ja ringlussevõttu.

Hoolimata meie pingutustest on jäätmete teke siiski vältimatu. Ringlussevõetavad jäätmed, näiteks pappkastid, pakkekile, puit jne, suunatakse mitmesugustesse taaskasutuskanalitesse. Jäätmeid, mida ei saa taaskasutada ega ringlusse võtta, töödeldakse termiliselt või ladestatakse prügilas. Lidl Latvija ja Lidl Eesti puhul moodustasid seda tüüpi jäätmed 2022. aastal 1 364.2 tonni ja 2023. aastal 1 609.1 tonni. 2022. aastal suutsime taaskasutada,

suunata ringlusesse või anaeroobsele lagundamisele (biogaasijaamas kääritamisele) üle 9 500 tonni ning 2023. aastal ligi 10 000 tonni jäätmeid.

Pandipakendisüsteem

Lidl Latvija on alates 2022. aasta veebruarist, kui Lätis võeti esmakordselt kasutusele pandipakendisüsteem, ja Lidl Eesti alates Lidli poe avamisest 2022. aastal aktiivselt osalenud oma riigi pandipakendi tagastussüsteemis. See süsteem võimaldab tarbijal tagastada alumiiniumpurgid ning PET- ja klaaspudelid, aidates sellega oluliselt kaasa ressursside säästmisele ja ringlussevõtule. Nendes riigisisestes pandipakendi tagastussüsteemides osalemisega soovib Lidl suurendada ringlussevõtumäärasid ja vähendada oluliselt plastijäätmeid. See on ülioluline kestliku keskkonna loomisel ja vastutustundlike tarbimistavade edendamisel meie klientide hulgas ning aitab suurel määral kaasa REset Plasticu

Jäätmete teke tonnides

Materjal (maht tonnides)	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
Ringlussevõetavad materjalid:				
Paber- ja kartongpakendid	4 521.0	3 483.5	1 494.9	1 778.7
Biolagunevad jäätmed	1 884.8	2 012.2	1 261.2	1 178.0
Plastpakedid	224.0	168.2	37.5	67.8
Puit	77.1	894.4	2.7	8.0
Tekstill	0	21.6	0	0
Metallijäätmed	12.0	13.1	0	0
Ohtlikud ringlussevõetavad materjalid	0	0.7	7.9	5.1
Muud ohutud ringlussevõetavad materjalid	0	26.7	0	0
Olmejäätmed	1 055.5	1 227.1	308.7	382.0
Kokku	7 774.4	7 847.5	3 112.9	3 419.6

Toidujäätmed

Igal aastal läheb raisku miljardeid tonne toitu. See toob kaasa väärtuslike ressursside, näiteks vee ja pinnase ressursside raiskamise, tekitab ebavajalikku heidet, mis kahjustab kliimat ja põhjustab ettevõtetele ja tarbijatele lisakulusid. Toidujäätmed tekivad väärtusahela igas etapis alates tootmisest kuni kliendi juures äraviskamiseni. Jaekaubanduses tekivad jäätmed aegumiskuupäevade ületamisel. Lätis tekib igal aastal umbes 82 kg toidujäätmeid inimese kohta, Eestis umbes 61 kg (UNEP – ÜRO keskkonnaprogramm, 2024¹⁸).

Schwarz kontserni ettevõtted on kohustunud vähendama toidujäätmeid 50% võrra aastaks 2030 võrreldes 2018. aastaga. Rakendatud on mitmesuguseid meetmeid, mis tuginevad peamiselt hoolikale planeerimisele ja nõudluspõhisele ajakavale, tõhusale tarneahelale ja varude jälgimisele ning hinna langetamisele koos erksavärviliste ja hästi nähtavate soodushinnasiltide kasutamisega. Nii Läti kui ka Eesti kauplustes on pagarileti juures ka spetsiaalsed kastid allahinnatud kaubale.

Püüame õpetada kliente kodus toitu väärtustama ja jäätmeid vähendama, pakkudes Lidli veebilehtedel retseptideid ja üldist teavet.

Koostöö toidujäätmete vähendamiseks

Lidl Latvija ja Lidl Eesti teevad mitteideaalse või müügiks sobimatu, kuid tarbimisel ohutu toidu kogumisel ja annetamisel tihedat koostööd oma riigi toidupankadega (Lätis Latvijas Samariešu apvienība, biedrība „Tavi draugi“, Eestis Toidupank). See mitte ainult ei aita abivajajaid, vaid selle eesmärk on vähendada ka toidujäätmeid ja jäätmekäitluskulusid ning edendada keskkonnasäästlikkust. Peagi saabuva „parim enne“ kuupäevaga kaup ja kahjustunud pakendiga tooted suunatakse toidupankadesse. Siia kuuluvad näiteks kuivained, konserveeritud toit ja väliste pakendiprobleemidega joogid, mida ei saa enam eraldi müüa.

Lidl Eesti suunas aruandlusperioodil 4 279 kg toitu heategevusorganisatsiooni Toidupank ning Lidl Latvija umbes 34 tonni kauplustest ja ladudest pärit toitu heategevusorganisatsioonidele: Latvijas Samariešu apvienība projektile „Toit Lätile“, SOS lasteküladele ja Tavi draugile.

Lidl on alates esimeste kaupluste avamisest Lätis ja Eestis teinud toidupankadega mitmel korral koostööd toodete kogumiseks nii kohalikele kui ka Ukrainas asuvatele abivajajatele.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis tegeleb toidujäätmetega tarneahela ja müügi osakond koostöös ostuosakonnaga.

¹⁸ [Food Waste Index Report 2024. Think Eat Save: Tracking Progress to Halve Global Food Waste \(unep.org\)](https://www.unep.org/food-waste-index-report-2024)

Õiglane tegutsemine

Lidl tööandjana

Kaubandussektori tööandjana soovime pakkuda oma töötajatele ohutut ja atraktiivset töökeskkonda. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis on töötajate õiguste jälgimine ja kaitse usaldusliku suhte alustala. Sellest lähtub kogu meie tegevus ning seetõttu on see kindlalt juurdunud meie ettevõtte põhimõtetes, poliitikates ja protseduurides. Seda aitab tagada ka personaliosakonnas loodud personali CMS-programm, mis on vastavusjuhtimise süsteemi (CMS) keskpunkt Lidlis. Eesmärk on tagada vastavus kohalduvatele õigusaktidele ja ettevõttesisestele põhimõtetele kõigis meie äriprotsessides. Lisaks sellele toetavad Lidl Latvija ja Lidl Eesti töötajate töö ja eraelu vahel parema tasakaalu saavutamist. Selleks pakume oma töötajatele mitmeid võimalusi, mida pidevalt edasi arendame.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis töötab enamik töötajaid täisajaga, mis väljendab Lidli soovi luua stabiilne ja kindel töötajaskond. Märkimisväärse osa töötajatest moodustavad naistöötajad.

Ajutise töölepinguga töötajate osakaal Lidl Latvijas ja Lidl Eestis on umbes 1%. Need töötajad asendavad töövahetuses ja vanemapuhkusel olevaid ning muid töötajaid. Tähtajalise lepinguga töötajaid koheldakse võrdselt püsiva töölepinguga töötajatega.

Töökoormuse tippaegadel ja lühiajalise tööjõuvajaduse korral kasutavad Lidl Latvija ja Lidl Eesti tööjõurendiettevõtete teenuseid. Need ettevõtted vastavad meie eetikakoodeksile (Schwarz kontserni eetikakoodeksi äripartnerite koodeks).

Meie Lätis ja Eestis asuvad kauplused, haldusüksused ja laod kohustavad meid järgima Euroopa Liidu ja riigisiseseid nõudeid ühinemisvabaduse ja kollektiivlääbirääkimiste õiguse kohta ning kaitsma oma töökohtadel inimõigusi. Selleks et tagada kõigis meie äriprotsessides kohaldatava õiguse ja ettevõttesiseste põhimõtete järgimine, oleme välja töötanud põhjaliku inimressursi nõuetele vastavuse süsteemi.

Lidli tasustamissüsteemi kirjeldatakse täpsemalt jaotises „Õiglane tasustamine“.

Töö- ja inimõigused

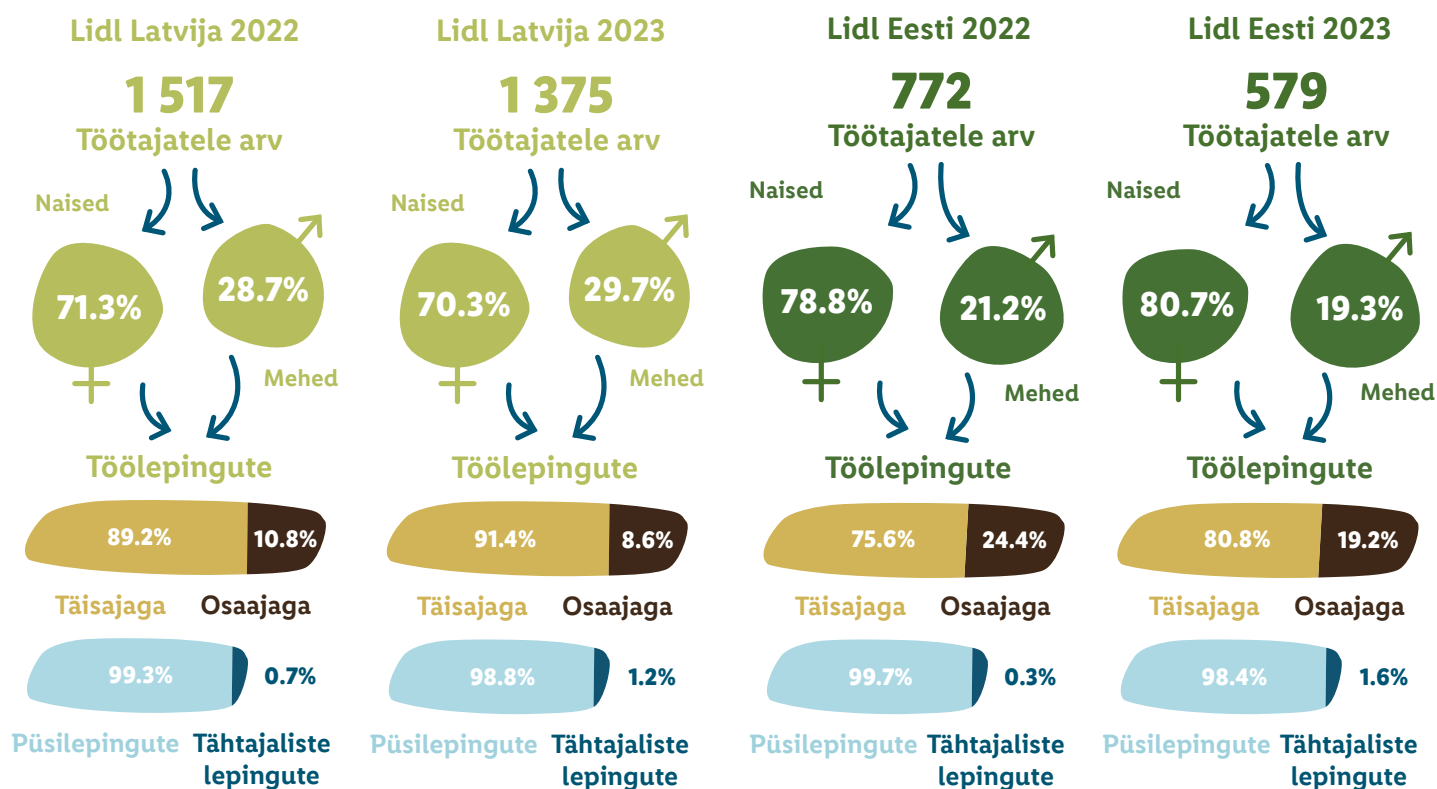
Ettevõtetel on kohustus kaitsta töötajate põhiõigusi. Iga vastutustundliku tööandja jaoks on üha olulisem luua töötingimused, mis soodustavad austava ja vastutustundliku keskkonna loomist. Ettevõtted saavad asjakohaste algatuste kaudu soodustada töötajate füüsilist ja vaimset heaolu ning kohandada tööd eri eluetappide individuaalsetele vajadustele.

Paljud Lidlis müüdavad tooted on valmistatud keerukates üleilmsetes tarneahelates. See mõjutab töötervishoiu ja tööohutuse, ühinemisvabadus, diskrimineerimise ja tasustamise ning lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise tööga seotud sotsiaalseid riske. Äripartnerid on olulised sidusrühmad, kes saavad anda olulise panuse sotsiaalsete standardite edasiarendamisse ja rakendamisse ning nende kaitsmisse otseses ja kaudses äritegevuses.

Võtame tõsiselt oma kohustust järgida inimõigusi ja keskkonnavalase hoolsuskohustuse nõudeid ning oleme võtnud eesmärgiks pideva arengu läbi sihipärase kaasamise nii ettevõttesiseselt kui ka oma tarneahelas. Juhtiva jaemüüjana peame oma kohuseks järgida inimõigusi, kaitsta keskkonda ja hoida ära võimalikke riske.

Töötajate struktuur¹⁹

Töötajate jaotus töösuhte tüübi ja soo järgi

Töösuhte liik ²⁰	Sugu	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
		2022	2023	2022	2023
Püsitöötajad	Mehed	432	403	153	109
	Naised	1 074	955	567	461
Ajutised töötajad	Mehed	3	5	0	3
	Naised	8	12	2	6
Täistööajaga töötajad	Mehed	418	391	119	88
	Naised	935	866	427	380
Täistööajaga töötajad	Mehed	21	17	35	24
	Naised	143	101	141	87

Töötajate huvisid esindavad ettevõtte tegevust mõjutavates olulistes protsessides juhatuse liikmed, kes on määratud töötajate esindajateks. Just seoses töölepingutesse tehtavate muudatustega konsulteeritakse esindajatega varakult. Lidl Latvija ja Lidl Eesti järgivad hoolikalt riigisiseseid nõudeid etteteatamistähtaegadele ning õigusaktides olevaid sätteid konsulteerimise ja läbirääkimiste kohta. Järgitakse nelja nädala pikkust etteteatamistähtaega.

Hollandis tegutsev Top Employers Institute nimetas Lidl Latvija ja Lidl Eesti 2023. aastal vastavate riikide parimaks tööandjaks. Lisaks Lidl Latvijale ja Lidl Eestile on mõlemas riigis selle kõrge tunnustuse saanud veel vaid üks ettevõtte.

^{19, 20} Kõikide töötajate arv avalikustatakse Lidli majandusaasta lõpus koguarvuna. Töötajate arvus ei ole aruandeperioodide jooksul ega vahel olulisi kõikumisi.

Peale selle pälvis Lidl Latvija veebipõhise värbamisfirma Alma Career Latvia poolt läbi viidud uuringu põhjal Läti parima tööandja ja kaubandussektori parima tööandja tiitli. Lidl Eesti aga pääses 2023. aastal Unistuste Tööandja konkursi finaali.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis tegeleb ettevõttesiseselt töö- ja inimõiguste, töö- ja eraelu tasakaalu ning kõigi sellega seotud meetmete rakendamise teemaga personali äriüksus, kes võtab arvesse riigispetsiifilisi nõudeid ja õigusakte.

Lidl kui tarneahela osaline

Lidl taunib igasugust inim- ja tööõiguste rikkumist. Peame väga tähtsaks seda, et meie äripartnerid austaksid samuti inimõigusi ning sotsiaal- ja keskkonnastandardeid, tegeleksid nendega oma tarneahelas ning tagaksid nende järgimise. Seetõttu on meie äripartnerite eetikakoodeks (CoC) kõigi ärisuhete alustalaks. Eetikakoodeks kohustab meie partnereid järgima

jarakendamarahvusvahelisteljuhenditeljapõhimõtetal põhinevaid tööohutuse, ühinemisvabaduse, tasustamise ja võrdse kohtlemise sotsiaalseid standardeid. Samuti nõuame oma äripartneritelt lapstööjõu, sunniviisilise töö ja kaasaegse orjanduse kaotamist.

Seoses töö- ja inimõigustega meie üleilmsetes tarneahelates analüüsime süstemaatiliselt ka inimõiguste rikkumise ja keskkonnamõju võimalikke riske, mis on meie äriprotsessides ja toodete tootmises juba olemas või võivad seal tekkida. Selle analüüsi tulemuste põhjal töötame välja konkreetsed meetmed, et võidelda tõhusalt äritegevuse negatiivse mõjuga ja et seda ennetada ja leevendada. Teeme kõik endast oleneva, et tagada inimõigustega seotud hoolsuskohustuse täitmine kogu meie väärtusahelas. Mõistame, et vastutame inimõiguste järgimise, keskkonna kaitsmise ja võimalike riskide vältimise eest üheskoos.

Olles teadlik sellest, et õiguste rikkumist puudutavad riskid tekivad peamiselt madalamas tarneahelas, ei tööta Lidl mitte ainult vahetute äripartneritega, vaid mitmesuguste projektide raames ka eespool paiknevate tarnijatega, eesmärgiga parandada ka tarneahela madalamate tasandite töötingimusi. Kaubatootmise võimalikke ja tegelikke riske jälgitakse pidevalt, viies suure riskiga jaemüügi tarneahelates kolm korda aastas läbi regulaarseid ja kohapealseid riskianalüüse ning inimõiguste mõjuhinnanguid. Meie tarneahelates suurendatakse pidevalt läbipaistvust jalaiendatakse ettevõttesisesed süsteemi andmete kogumiseks tarnijate kohta ning ka võimalike koostöövõimaluste tuvastamiseks ettevõtteväliste sidusrühmadega, nt iga-aastane palmiõli tarnijate uuring.

2020. aastal viis Lidl esimese Saksa jaemüüjana läbi inimõiguste mõjuhinnangu ning avaldas selle Lidli asjakohastel veebilehtedel. Praegu tehakse Lidlis kokku kuut inimõiguste mõjuhinnangut. Hinnangute põhjal tehakse süsteemselt kindlaks võimalikud ja tegelikud inimõiguste riskid meie tarneahelates. Inimõiguste mõjuhinnangud on oluline samm konkreetse tarneahela inimõiguste rikkumise tuvastamisel. Mõjuhinnangute põhjal välja töötatud soovitude järgi koostatakse tegevuskava koos seonduvate meetmete ja eesmärkidega. Meie inimõiguste mõjuhinnangud on koostatud riskide tuvastamise ja prioriseerimisemeetodi abil. Need võimaldavad meil vaadelda oma äritegevuse mõju inimõiguste probleemidele suure riskiga tarneahelates. See hõlmab ka sidusrühmade ja õiguste omajate otsest kaasamist. Näiteks on inimõiguste mõjuhinnanguid tehtud juba kuue toiduaine suure riskiga tarneahelas: tee, marjad, banaanid, konserveeritud tomatid, vein ja krevetid.

Lidl rakendab ka meetmeid põhiliste ILO tööstandardite järgimiseks ja tugevdamiseks. Ostmisel toetame sektoritevahelisi kaupadele kaebuste esitamise mehhanisme, mida pakuvad Fairtrade, Cotton made in Africa (CmiA), Merehoolduse nõukogu (MSC), Vesiviljeluse kaitse nõukogu (ASC) ja kestlike tekstiilide partnerlus. Fookuspunktid:

- **Sotsiaalsete auditite kontseptsiooni kasutuselevõtt**
- **Juurdepääs tõhusatele kaebuste esitamise mehhanismidele**
- **Kestlikkusnõuded tarnijatele**

Tõhus kaebuste esitamise mehhanism on oluline element inimõiguste rikkumise tuvastamiseks meie tarneahelas. See on oluline osa Lidl'i inimõiguste strateegiast. Lidl Latviya ja Lidl Eesti järgivad seda strateegiat kindlustades juurdepääsu tõhusale kaebuste esitamise mehhanismile. Ostuvaldkonnas ei osale me mitte ainult kaupadega seotud ja mitut sidusrühma hõlmavates algatustes, mille eesmärk on luua kogu tegevusvaldkonda hõlmav kaebuste esitamise mehhanism, vaid olemekasutusele võtnud ka veebiteavitussüsteemi BKMS, mis on juurdepääsetav kõigis tarneahelates. Enamik meile esitatavatest kaebustest on seotud maksete hilinemise ja ületunnitööga tarneahelas. Neid juhtumeid uuritakse hoolikalt. Rikkumiste tuvastamisel rakendame asjakohaseid parandus- ja ennetusmeetmeid ning olulisemate juhtumite puhul algatame alustuseks pilootprojekti tarneahelates tuvastatud meetmete tõhususe tuvastamiseks. Kui meetmed osutuvad edukaks, lisatakse need meie kestliku ost, kus kirjeldatakse kõiki ettevõtte sotsiaalse vastutuse nõudeid meie kaupade tarnijatele.

Täpsemat teavet tarneahelate juhtimise ning inimõiguste, laps- ja sunnitööjõuga seotud riskide kohta lugege Schwarz kontserni ettevõtete kestlikkusteavet ja -aruandeid.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis tegeleb tarneahelaga seotud küsimustega ostuosakond.

Süsteemi vastavust õigusaktidega kontrollitakse regulaarselt ning vajaduse korral reguleeritakse seda kooskõlas uusimate õigusnõuetega. Meie palgasüsteem pakub atraktiivseid ja õiglaseid turutingimusi ning määratludõltumata soost, vanusest, etnilisest päritolust, seksuaalsest sättumusest, veendumustest, religioonist ning vaimsetest ja füüsilistest võimetest. Töötasu ja töötaja hüved määrab ametikoht või töövaldkond ning tavaliselt sisaldavad need fikseeritud komponente.

Kõigi töötajate tasustamine põhineb Lidl'i tasustamissüsteemil. Palgasätteid kehtivad piiranguteta ning tagavad läbipaistvuse ja siduva maksekohustuse.

Tööandjana peame enda kohuseks maksta töötajatele ära elamist võimaldavat palka. Meie põhimõte on määratleda Lidl'i miinimumpalk, mis peab olema vähemalt sama suur kui asjaomases riigis seadusega kehtestatud miinimumpalk. See parandab just meie madalamates palgavahemikes olevate töötajate sissetulekut. Lidl'i miinimumpalka vaadatakse regulaarselt üle ja vajadusel kohandatakse.

Õiglane tasustamine

Väärika elu tagab ära elamist võimaldav palk. Seetõttu on ettevõtted kohustatud tagama oma töötajatele õiglaselt struktureeritud ja piisava tasu. Lidl Latviya ja Lidl Eesti tasustamissüsteem põhineb nende personalistrateegial ning võtab arvesse ka asjakohaseid õigusnõudeid.

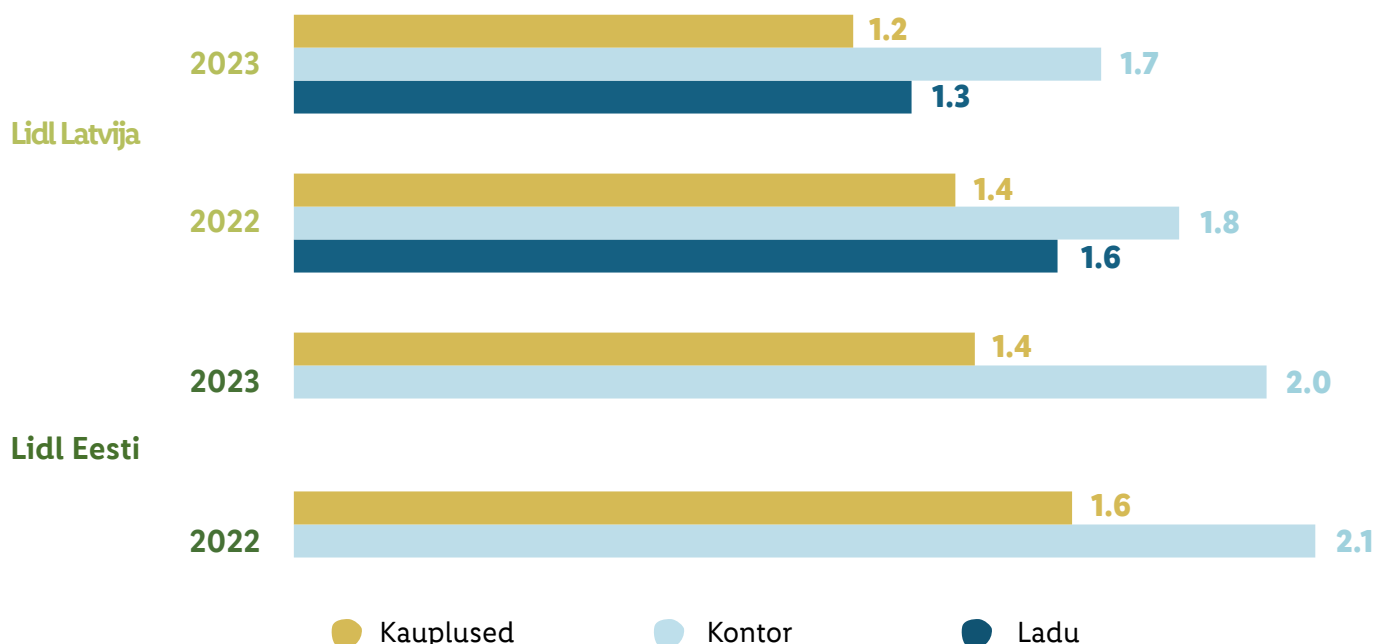
Palk ja lisatasud

Lätis oli miinimumpalk 2022. aastal 500 eurot ja 2023. aastal 620 eurot, Eestis aga 2022. aastal 654 eurot ja 2023²¹ aastal 725 eurot.²² Keskmise algaja taseme tunnipalga ja seadusjärgse miinimumpalga suhe töövaldkonna ja riigi kaupa majandusaastal on toodud allolevas tabelis.

²¹ <https://www.eurofound.europa.eu/en/topic/minimum-wage/latvia>

²² <https://www.eurofound.europa.eu/en/topic/minimum-wage/estonia>

Lidli palga ja riikliku miinimumpalga suhe

Lidli töötajatele Lätis ja Eestis pakutakse järgmisi hüvesid²³:

Tervis

- Täiendav tervisekindlustus koos ambulatoorse ja statsionaarse ravi kaitsega
- Psühholoogiline tugi (lisateave jaotises „Tervise edendamine“)
- Vitamiinipakid
- Sporditoetus
- Värsked puuviljad kontoris ja toitlustustoetus²⁴
- Kontserni õnnetusjuhtumikindlustus ja lähetuste õnnetusjuhtumikindlustus

Töötasu ja töökorraldus

- Kaugtöö võimalus kuni viiel päeval nädalas
- Soovitusprogramm
- Komplekteerimisboonus
- Kohalkäimisboonus
- Transporditoetus

Meeskonna arendamise tegevused

- E-õppe platvorm
- Koolitused, kursused ja muud arendusmeetmed
- Meeskonnatöö tegevuste toetus

Lisapuhkepäevad ja tähtpäevad

- Vaba päev töötaja sünnipäeval
- 3-kuuline akadeemiline puhkus
- Lisapuhkepäev isiklike sündmuste ja riigipühade eest. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis on 1. jaanuar puhkepäev kõigile töötajatele

Kingitused

- Kingitused jõulude, ettevõtte sünnipäeva ja muude oluliste sündmuste puhul
- Staaži- ja juubelipreemiad
- Kinkekomplekt lapse sünni puhul
- Kingitus koolialguse puhul töötajate lastele
- Rahaline toetus lähedase pereliikme kaotust

²³ Suurem osa lisahüvedest on kättesaadavad kõigile töötajatele. Osa hüvedest on mõeldud ainult teatud kategooriate, näiteks lao- ja kauplustöötajatele.

²⁴ Toitlustustoetus on mõeldud laotöötajatele.

Lisahüvesid pakutakse töötajatele olenemata sellest, kas nad töötavad täis- või osaaajaga, kuid osa hüvesid on mõeldud ainult töötajatele, kellel on teatud staaž, samuti võib hüve erineda olenevalt töötaja ametikohast ja töövaldkonnast. Lidl Latvija ja Lidl Eesti ei tee kohustusliku pensionikindlustuse makseid ega paku töötajatele tööandjapensioni.

Palgasüsteemi ja toetuste ülesehituse eest vastutab personaliosakonna hüvitiste ja toetuste osakond, võttes arvesse riigispetsiifilisi nõudeid ja õigusakte.

Sooline võrdõiguslikkus

Euroopa Komisjoni andmetel teenisid naised ELis 2022. aastal endiselt keskmiselt 13% väiksemat tunnitasu kui mehed²⁵. Oma personalistrateegia ja palgasüsteemi kaudu edendame võrdseid võimalusi ja võrdset kohtlemist. Lisaks aitab LEAD-võrgustikku kuulumine hoida Lidl Latvijal ja Lidl Eestil põhifookust soolise võrdõiguslikkuse ja kaasatuse edendamisel ning püüelda igasugusest rassist ning igasuguse etnilise päritolu, soolise identiteedi või soolise väljendusviisi, seksuaalse sättumuse, vanuse, haridusliku tausta, kodakondsuse, usu, füüsiliste võimete ja elustiiliga naiste edutamise poole.

Soolise palgalõhe andmed 2022. ja 2023. aasta kohta näitavad, et Lidl Latvijas ja Lidl Eestis on

palgalõhe. Hindamiseks jagatakse Lidl Latvija ja Lidl Eesti töötajad nelja võrdse suurusega palgarühma. Iga kvartiil esindab üht palgavahemikku. Esimese kvartiili number näitab soolist palgalõhet töötajate hulgas, kes teenivad ettevõttes madalaimat palka ning neljas kvartiil näitab soolist palgalõhet töötajate hulgas, kes teenivad kõrgeimat palka. Palgalõhet ei ole tööjõu struktuursete ja organisatsiooniliste tegurite tõttu võimalik täielikult vältida, sest näiteks kauplustes, abistavatel ja juuniortaseme nõustavatel ametikohtadel töötab rohkem naisi. Oma väljakujunenud mittediskrimineeriva tasustamissüsteemiga püüame saavutada oma tasustamissüsteemis sugude võrdsust ning võtame asjakohased meetmed palgalõhe vähendamiseks kõigil hierarhia tasanditel. Samuti plaanime oma edutamise-, palga- ja preemiaprotsessidega seonduva avaldamisel läbipaistvamad olla.

Kohandatud soolise palgalõhe juures võrreldakse mees- ja naissoost töötajate palka, võttes arvesse teatud struktuurseid omadusi, nagu spetsialisti- või juhtimistasand, palgatase, töösuhe (täis- või osaline tööaeg) ja muid tegureid. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis vaadatakse töötajaid nii spetsialisti-/juhtimistasandil kui ka palgatasemel. Korrigeeritud sooline palgalõhe võrdleb kindla töötajaterühma omadusi. Lidli puhul korrigeeritakse seda palgatasemete järgi (neli kvartiili) ning nelja juhtimis- ja ametiklastri järgi.

Sooline palgalõhe (korrigeeritud) palgatasemete järgi (kvartiilides) Lätis

	1. kvartiil madalaim palgatase	2. kvartiil madal kuni keskmine palgatase	3. kvartiil keskmine kuni kõrge palgatase	4. kvartiil kõrgeim palgatase
Keskmine	3.2%	17.8%	34.5%	0%
Mediaan	4.0%	10.5%	34.5%	0%

Sooline palgalõhe (korrigeeritud) palgatasemete järgi (kvartiilides) Eestis

	1. kvartiil madalaim palgatase	2. kvartiil madal kuni keskmine palgatase	3. kvartiil keskmine kuni kõrge palgatase	4. kvartiil kõrgeim palgatase
Keskmine	-0.5%	6.4%	67.4%	0%
Mediaan	3.4%	3.3%	67.4%	0%

²⁵ [Soolise palgalõhe olukord ELis](#)

Mitmekesisus ja kaasamine

Üleilmastumise ja ühiskondlike muutuste jätkudes töötab edukalt koos üha rohkem kõige erinevama taustaga inimesi. Seetõttu on rahvusvaheliste ettevõtete jaoks eriti oluline luua töökeskkond, mis soodustab austust ja sallivust ning näeb töötajate mitmekesisuses võimalust. Lidl Latvija ja Lidl Eesti pakuvad sallivat töökeskkonda kõigile töötajatele olenemata nende vanusest, päritolust, religioonist, sooidentiteedist, seksuaalsest sättumusest, veendumustest, puudest jne. Meie ettevõttes on kõigil ühesugused isikliku ja tööalase arengu võimalused. Taunime ka igasugust diskrimineerimist. Järgime missioonidokumendi „Together at Lidl“ suuniseid ning ahistamise, kiusamise ja diskrimineerimise vastu võitlemise juhiseid. Personali vastavusjuhtimise süsteemaitab tagada mitmekesisuse ja kaasatuse võimalike riskide õigeaegse tuvastamise ja juhtimise.

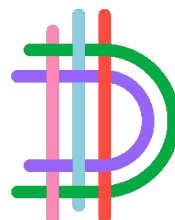
Lidl Latvija ja Lidl Eesti vaatavad põhjalikult ja konfidentsiaalselt läbi kõik diskrimineerimisteeded ning reageerivad tuvastatud rikkumistele järjepidevalt ja asjakohaselt. Aruandlusperioodil ei teavitatud ühestki diskrimineerimisjuhtumist. Kõiki teateid oleks uuritud ning juhtumi tõttu tekkinud kahju hüvitamiseks või tulevikus sarnaste juhtumite kordumise vältimiseks oleks võetud asjakohased meetmed.

Oleme rakendanud kaasamispoliitlikke, võttes tööle Ukraina sõjapõgenikke. Lidl Latvija ja Lidl Eesti on astunud samme nende võimalikult mugavaks loimiseks töökeskkonda – keelebarjäärist ülesaamiseks, oskuste omandamiseks ja muude probleemide lahendamiseks.

Mitmekesisuse harta

Lidl Stiftung on Saksa mitmekesisuse harta (Deutsche Charta der Vielfalt) osaline alates 2008. aastast ning võtnud sellega kindla seisukoha mitmekesisuse ja võrdsete võimaluste küsimuses. Lidl Latvija ja Lidl Eesti on alates 2023. aastast Läti ja Eesti mitmekesisuse harta osalised.

Mitmekesisuse ja kaasamise eest vastutab personaliosakonna töötajate kaasamise allüksus.

SUDRABA STATUSS I 2023
DAŽĀDĪBAI ATVĒRTS
DARBA DEVĒJS

austame
erinevusi

Mitmekesisus töötajate hulgas

Lidl alustas Lätis tegevust 2021. aastal ja Eestis 2022. aastal, mistõttu oleme 2022.–2023. aasta aruandlusperioodil laienenud uutesse asukohtadesse ning selleks ka uusi inimesi tööle võtnud.

Uued töötajad

	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
Uusi töötajaid	519	421	359	102
Sooline jaotus (protsentides)				
Mehed	32.9	42.8	24.2	28.4
Naised	67.1	57.2	75.8	71.6
Vanuseline jaotus (protsentides)				
< 30 aastat	42.0	44.4	49.9	38.2
≥ 30 < 50 aastat	44.7	44.7	40.9	44.1
≥ 50 aastat	13.3	10.9	9.2	17.6

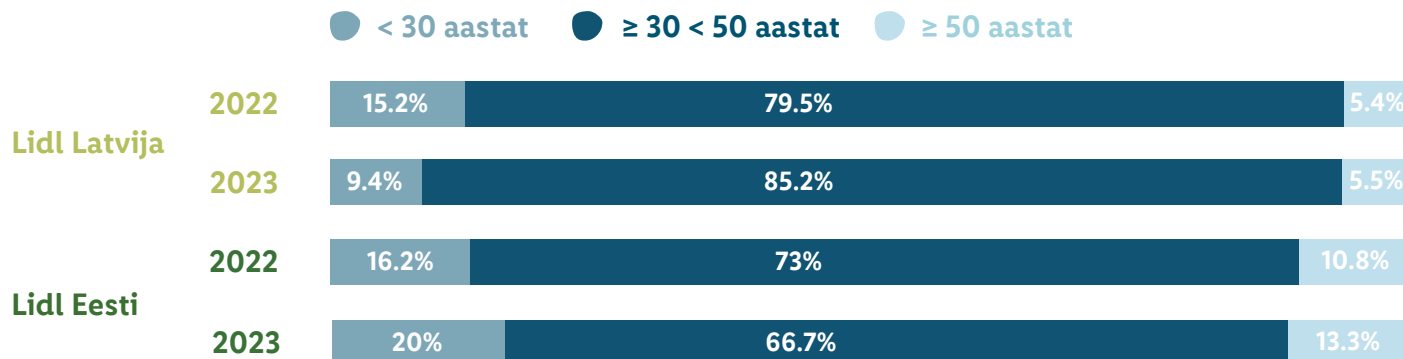
Juhtorganite ja juhtivtöötajate mitmekesisus

Oleme veendunud, et juhtivatel ametikohtadel tuleb praeguste ettevõtlusega seotud väljakutsete ületamiseks suurendada mitmekesisust. Seetõttu soovime pidevalt suurendada naiste osakaalu juhtivatel ametikohtadel. Töötajate soolise jaotuse täpsema ülevaate eri juhtimistasanditel leiab tabelitest.

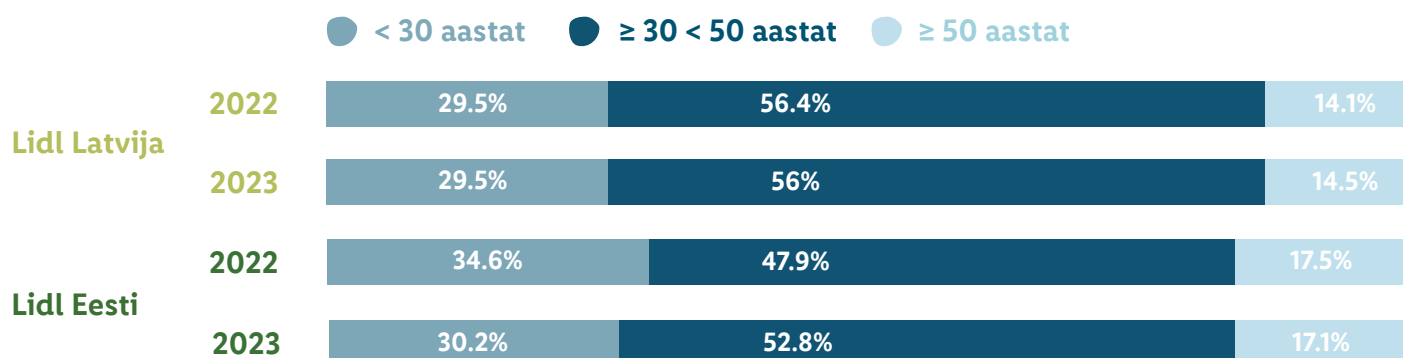
Lidl Latvijas ja Lidl Eestis edendatakse aktiivselt mitmekesisust, kaasamist, avatust ja sallivust. Kontserni tasandi kaasava suhtluse juhendit abiks võttes soovime muuta oma suhtluse maksimaalselt kättesaadavaks, mittediskrimineerivaks ja sootundlikuks. See puudutab võimaluse korral meie veebisaitide kättesaadavust ning mittediskrimineerivat suhtlust pildis, keeles ja helis.

	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
Töötajatele arv	1 517	1 375	722	579
Juhtkonna töötajad (protsentides)	7.7	9.7	5.8	9.0
Mehed	59.0	57.5	35.7	34.6
Naised	41.0	42.5	64.3	65.4
Mittejuhtivtöötajaid (protsentides)	92.3	90.3	94.2	91.0
Mehed	73.9	73.3	79.7	82.2
Naised	26.1	26.7	20.3	17.8

Juhtkonna töötajate vanuseline jaotus

Juhtivate ametikohtadeta töötajate vanuseline jaotus

Ärisuhted ja eetika

Lidli jaoks on maine ja eetika väga olulised. Meie eesmärk on teha koostööd partneritega, kes jagavad meie väärtusi ja kes sarnaselt meiega järgivad rangeid ärieetika põhimõtteid ning kõrgeimaid tootekvaliteedi ja ohutusstandardeid. Nii saame täita oma klientide vajadusi, vältida rahalist kahju ja asjatuid riske.

Eetikakoodeks

Schwarz kontserni ettevõtete äripartnerite eetikakoodeksis kirjeldatakse meie aluspõhimõtteid tarnijatega koostöö tegemisel. Selles sõnastatakse aluspõhimõtted, mis kohalduvad koostööle äripartneritega, ja kirjeldatakse, mida Schwarz kontserni divisjonid oma äripartneritelt inimõiguste ja keskkonnaküsimustega seonduvalt ootavad. Läbirääkimistel tarnijatega oleme juba mitmeid aastaid tutvustanud oma eetikakoodeksit eesmärgiga kohustada tarnijaid nendest põhimõtetest ja standarditest kinni pidama. Eetikakoodeks sisaldab selgeid eeskirju sellistel teemadel nagu lapstööjõud ja sunniviisiline töö, palgad ja tööaeg, õiglane kohtlemine ja mittediskrimineerimine. Eetikakoodeks põhineb järgmistel rahvusvahelistel standarditel:

- Inimõiguste ülddeklaratsioon
- ÜRO üleilmse kokkuleppe põhimõtted
- ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted
- ÜRO lapse õiguste konventsioon
- ÜRO konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta
- OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtjatele
- Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) deklaratsioon aluspõhimõtete ja -õiguste kohta
- Rahvusvaheline inimõiguste deklaratsioon
- ÜRO naiste mõjuvõimu suurendamise põhimõtted
- OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtjatele
- Rahvusvahelised tööõiguse põhireeglid

- Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) õiglase värbamise üldpõhimõtted ja tegevusjuhised ning värbamistasude ja seotud kulude määratlus
- Pariisi kliimakokkulepe
- Minamata elavhõbedakonventsioon
- Stockholmi konventsioon püsivate orgaaniliste saasteainete kohta
- Baseli konventsioon ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli kohta

Kohalduva õiguse rikkumine võib põhjustada Lidl Latvijale ja Lidl Eestile rahalist ja mainekahju. Lisaks võib selline rikkumine põhjustada isiklikku vastutust kahju eest ning kriminaalõiguslikke tagajärgi individuaalsetele töötajatele või ettevõtte juhtorganite liikmetele. Lidl Latvija ja Lidl Eesti ning nende töötajate tegevusele kohalduvad seetõttu põhimõte „Me järgime kohalduvaid õigusakte ja ettevõttesiseseid juhendeid“. See kujutab endast ettevõttekeskset põhimõtet, mis ühendab kõiki töötajaid. Lidl Latvija ja Lidl Eesti ning nende juhtkond kohustuvad seda põhimõtet järgima ja tagama selle praktikas rakendamist.

Ettevõttekeskset põhimõtet silmas pidades on Lidl Latvija ja Lidl Eesti rakendanud vastavusjuhtimise süsteemi (CMS), mis sisaldab siduvaid nõudeid. Need näevad ette kindlad standardid ja elemendid, millega tagatakse piisav vastavustase. CMS-i põhieesmärk on vältida ja tuvastada kehtivate õigusaktide ja ettevõttesiseste põhimõtete rikkumine ning rikkumiste tuvastamisel juhtumit asjakohaselt menetleda (nulltolerantsi põhimõte). **CMS-i peamised fookusalad on korruptsiooni/pettusega võitlemine, andmekaitse, monopolidevastane õigus, äripartnerid, aga ka personali, toodete ja tarneahela vastavus.** Oma finantsvastutuse täitmiseks oleme määratlenud lisafookuspunktidenäe maksude ja raamatupidamise vastavuse. See aitab Lidl Latvijal ja Lidl Eestil täita oma maksu- ja muud finantskohustusi.

Vastavusmeetmed sisaldavad eelkõige juhiste koostamist ja tutvustamist (näiteks soodustuste ja andmekaitseõiguse kohta), koolitusi ning ettevõttesisese ja -välise olulise info uurimist võimalike vastavusrikkumiste kohta ning järelmeetmeid. Lisaks kõigi töötajate ja juhtide toetusele nõuab CMS-i kasutuselevõtt asjakohast vastavusorganisatsiooni. Vastavuse eest vastutavad ettevõtte üksused, mis vaatavad regulaarselt üle CMS-i piisavuse, tõhususe ja võimaliku täiustamise.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti on alati avatud töötajate, klientide või äripartnerite teadetele võimalike vastavusrikkumiste ehk juhtumite kohta, kus meie töötaja rikub oma töö ajal kohalduvat õigust või ettevõttesisest põhimõtet või rikkumine mõjutab tema tööülesannete täitmist. Vastavusrikkumise kahtluse või ilmnemise, sh eetikakoodeksi rikkumise korral võib töötaja selle kohta teha teavituse otse ettevõtte vastavusvolinikule või juristidele. Nii töötajad kui ka ettevõttevälisest rikkumisest teatajad saavad teavituse edastada ka anonüümselt meie veebipõhise teavitussüsteemi kaudu. Kogu edastatud infot käsitletakse rangelt konfidentsiaalsena. Kõiki juhtumeid uuritakse ja vilepuhujaid ei seata teavitamise tõttu mitte mingil viisil ebasoodsasse olukorda. Andmekaitse tõttu ja rikkumisest teavitajate identiteedi kaitsmiseks ei avalda me aruande ega teavituse sisu.

Kaebuste põhiteavet kasutatakse siiski riskide tuvastamiseks ning vastavusmeetmete edasiarendamiseks. Juhul kui tuvastatakse reaalne negatiivne mõju, mis võib olla otseselt või kaudselt seotud Lidli äritegevusega, püüame võtta asjakohased meetmed sellise mõju kaotamiseks ning teeme kõik selleks, et osalised, keda see negatiivselt mõjutas, saaksid asjakohase hüvitise.

Meie vastavusnõuete järgimine põhineb sellel, et töötajad oleksid nendest nõuetest täielikult teadlikud. Seetõttu toimub teadlikkuse tõstmine läbi koolituste kohe pärast töötajate esmast ettevõttesse tööle asumist peale mida hakkavad need regulaarselt korduma.

Tarneahela üleilmse struktuuri tõttu võivad tarneahelas esineda sotsiaalsed, inimõiguste ja keskkonnanõuete rikkumised. Oma hoolsuskohustuse täitmiseks hoiab Lidl käigus eespool nimetatud rikkumistest teavitamise kanaleid, mis on Lidli veebisaidi kaudu kättesaadavad ka kõigile mõjutatud osapooltele meie tarneahelas.

Maksud

Schwarz kontserni ettevõtted järgivad kõiki kohaldatavaid maksuseadusi, -eeskirju ja -nõudeid riikides, kus nad tegutsevad. Schwarz kontserni ühiselt välja töötatud põhimõtted maksude kohta ei nõua mitte ainult kõigi kohaldatavate õigusaktide täielikku järgimist, vaid ka kõigi maksukohustuste õigeaegset täitmist ja maksudeklaratsioonide korrektset esitamist.

Schwarz kontserni ettevõtted on teadlikud sellest, et nende poolt makstavad maksud on nende riikide ja kogukondade jaoks oluliseks tuluallikaks ning toimiva ühiskonna alustalaks. Ettevõtte kodanikuvastutuse vaimus koostavad kõik Schwarz kontserni ettevõtted oma maksukavasid vastavalt seadusele ja lähtuvalt majanduslikest kaalutlustest. Taunime agressiivset maksuplaneerimist kunstlike vahendite abil, mille ainus eesmärk on makse vähendada. Sama kehtib ka tehingutele, millel puudub majanduslik sisu ja mille ainus eesmärk on saada ebaseaduslikke maksusoodustusi.

Schwarz kontserni ettevõtted soovivad edendada kõigi maksuasutustega koostööaldist ja avatud suhet, mis põhineks vastastikusel usaldusel, et vältida ebaselgusi või koguni vaidlusi. Schwarz kontserni ettevõtted osalevad oma huvide kaitseks dialoogis maksuasutustega.

Schwarz kontserni ettevõtetel on mitu maksuosakonda, mille ülesanne on tagada maksukohustuse nõuetekohane täitmine. Schwarz Dienstleistung KG maksuosakond on maksuküsimustes Schwarz kontserni ettevõtete jaoks peamine teenusepakkuja ja kontaktpunkt. Individuaalsetel ettevõtetel välisriikides, sh Lidl Latvijas ja Lidl Eestis on sõltumatud maksuosakonnad, mis teevad olulisemates küsimustes koostööd Schwarz Dienstleistung KG maksuosakonnaga.

Vajaduse korral töötavad maksuosakonnad välja poliitika ja protsessid, milles nähakse ette maksuosakondade ülesanded ja varane kaasamine operatiivsetesse protsessidesse. Schwarz Dienstleistung KG maksuosakond teavitab asjaomaseid töötajaid maksumuudatustest ja pakub neile vajaduselkoolitusi. Selleks et tagada õigusaktidega kooskõlas olevad maksuprotsessid, on maksueeskirjade järgimine Schwarz kontserni ettevõtetes üldiste vastavusjuhtimissüsteemide keskmes.

Ettevõtte kodanikuvastutus ja kohalik areng

Lidlis hõlmab korporatiivse kodaniku (CC) mõiste alla koonduv tegevus kõiki heategevusprojekte, meetmeid ja kampaaniaid, mida Lidl teeb oma asukohtades vabatahtlikult väljaspool oma vahetut äritegevust. Nende tegevuste abil soovime tuua ühiskonda positiivseid muutusi.

Need tegevused on strateegilise tähtsusega st sotsiaalprojektide valimine ja nende kulutuste juhtimine ühendab endas tõhusa sotsiaalse väärtuse ja positiivse mõju ettevõtte mainele, samuti loob see tugevama sideme kogukondadega, kus me tegutseme.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti teevad koostööd ning toetavad mitmesuguseid organisatsioone ja projekte. Meie peamised koostööalgatused on järgmised:

- Pikaajaline koostöö Maailma Looduse Fondi (WWF) Läti haruga bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel ja edendamisel, veeressursside vastutustundlikul kasutamisel ja kliima kaitsmisel Lätis. Lisateavet leiab jaotisest „*Bioloogilise mitmekesisuse austamine*“.

- Koostöö Riia ja Tallinna loomaaia eesmärgiga toetada ohustatud liike, eelkõige musta toonekurge ja lumeleopardi.

- Selgelt väljakujunenud partnerlus Läti ja Eesti toidupankadega, aitamaks vähendada toidujäätmeid ja pakkuda abivajajatele kõrge toiteväärtusega toitu. Lisateavet leiab jaotisest „*Toidujäätmed*“.

- Partnerlus Läti Aupere ja Eesti Lasterikaste Perede Liiduga ning osalemine perekaardi programmis, millega pakutakse teatud peredele igapäevaostude tegemisel lisasoodustusi. Lisaks teeb Lidl Eesti aasta-aastasse lasterikastele peredele sadu jõuluringitusi.

- Osalemine mitmesugustes laste toetamisele suunatud algatustes:

- Lupilu esmatarvikutega kinkekomplektide annetamine Jēkabpils, Daugavpils, Rēzekne, Liepāja ja Narva haiglate sünnitusosakondades ning Ida-Viru keskhaiglas sündivatele lastele.

- SOS Lasteküladest pärit õpilaste haridustee toetamiseks Eestis kokku 4 500 euro väärtuses ja Lätis 15 300 euro väärtuses stipendiumite väljaandmine kahel järjestikusel aastal.

- Riia Ülikooli Lastekliiniku jaoks koguti 2023. aasta detsembris läbi solidaarsustoodete müügi rohkem kui 10 000 eurot nende vaprusekarpide projekti toetamiseks.

Eestis toetati heategevusfondi Minu Unistuste Päev 5000 euroga, et aidata raskelt haigetel lastel veeta oma unistuste päev.

- Lidl Latvija töötajate osalemine jõuluheategevuses, organiseerides kingitusi mitme sotsiaalhoolekandekeskuse asukatele – noortele ja vanadele üle kogu Läti.

Annetamine tagatistasüsteemi kaudu

Lidl osaleb Lätis ja Eestis pandipakendisüsteemis, mille eesmärk on toetada materjalide ringlussevõttu ja tagada ressursside, näiteks kasutatud plastpakendite vastutustundlik käitlemine. Nii Lätis kui ka Eestis saab pandipakendite tagastamise eest saadud summasid suunata heategevusalgatustesse. Eestis haldab kõiki annetusi ja jagab need riigisiselt laiali Tomra (taaraautomaatide operaator) ning 2022. ja 2023. aastal annetasid Lidl Eesti kliendid Ukraina lapsedõnne aitamiseks üle 9500 euro. Lätis oli Lidl esimene ettevõtte, kes hakkas 2022. aasta septembris oma klientidele pakkuma võimalust läbi taaraautomaatide annetusi teha. Lidli kliendid saavad annetada Läti Heategevusliidu juhitud projektile

„Vanadus pole üksindus“ ning aruandlusperioodil annetasid Lidl Latviya kliendid sellele algatusele kokku 35 800 eurot. Meie klientide annetatud vahendid suunatakse kohalike kogukondade toetamiseks vastavasse linnaossa või kohalikku omavalitsusse.

Annetused Ukrainale

Kõik Schwarz kontserni ettevõtted kõigis Lidli riikides, sealhulgas Lätis ja Eestis on 2022. aastal annetanud kokku 10 miljoni euro väärtuses pika säilivusajaga toiduaineid, tekstiili- ja hügieenitooteid ning muud vajalikku. Annetused on suunatud Ukraina piiri lähedal ja Ukrainas asuvatele põgenikele. Lidl Latviya ja Lidl Eesti ühinesid üleriigiliste annetuskampaaniatega, mille raames annetati suures koguses beebitoitu, tuunikalakonserve, mahla, vett, hügieenitarbeid (dušigeelid, hambaharjad, kätekreemid) ja muid tooteid.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis vastutavad annetuste eest ettevõtte sotsiaalse vastutuse osakonnad.

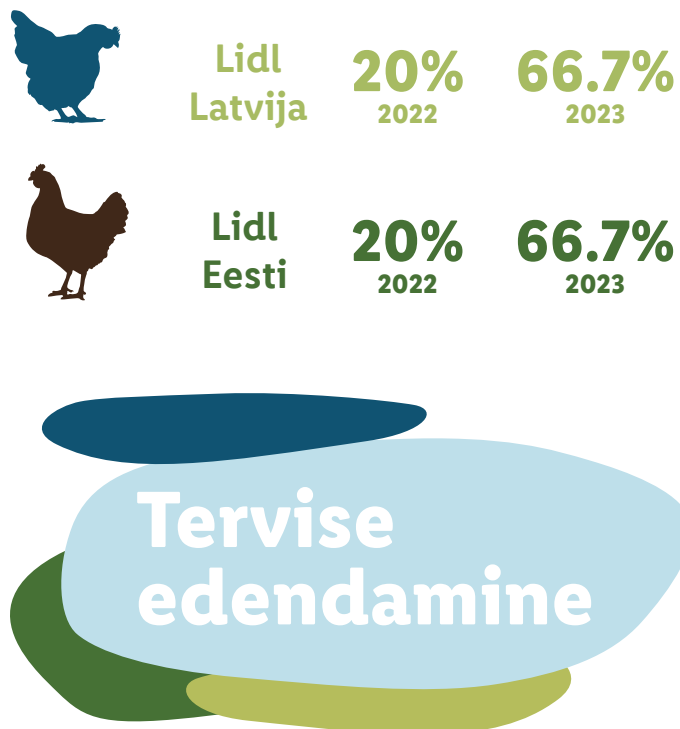
Loomade heaolu

Loomade heaolu on Lidli eetiliste ja jätkusuutlikkusega seotud kohustuste lahutamatu osa. Suure jaemüüjana mõistame oma rolli loomade kohtlemise mõjutamisel oma tarneahelas. Selle teema olulisus Lidli jaoks tuleneb asjaolust, et paljudes toidusedelites on suurimaks valguallikaks liha ja piimatooted. Selliste loomsete toodete pakkumine tähendab, et kanname üheskoos eetilist vastutust loomade kohtlemise eest oma tarneahelas. Kõrgete standardite tagamine loomade heaolus ei ole mitte ainult eetiline kohustus, vaid ka meie kestlikkusstrateegia põhikomponent.

Nende probleemidega tegelemiseks töötame pidevalt strateegiate kallal, millega parandada loomade heaolu ja suurendada loomsete toodete kestlikkust, pöörates erilist tähelepanu loomakasvatustingimustele, söödale, transpordile ja tapmistavadele. Lisaks järgime vastavuse ja läbipaistvuse tagamiseks loomade heaolu juhiseid ja sertifikaate. Lidl koostab loomsetele ja kalatoodetele ka põhjalikke ostujuhiseid, seab eesmärgid ja rakendab seiremehhanisme arengute jälgimiseks. Nende algatuste eest vastutab ostuosakond, kes tagab pideva täiustamise ning loomade heaoluga seotud kohustustest kinnipidamise.

Lidl on uhkusega esimene jaemüüja Lätis ja Eestis, kes on teada andnud soovist lõpetada 2025. majandusaasta lõpuks puurikanade munade müük ja kasutamine omamärgitoodetes.

Puurivabade kanade munad, st munad, mille koodinumbri alguses on 0 – mahepõllumajandusliku tootmise munad, 1 – vabalt peetavate kanade munad, või 2 – õrrekanade munad, Lidli omamärgitoodetes (%):

Teadlik toitumine

Jõuame iga päev miljonite klientideni ning seeläbi mõjutame oma toodetega nende toitumist. Oleme teadlikud, et see avaldab arvestatavat mõju kliimale, elurikkusele ja meie klientide tervisele. 2019. aastal andis EAT-Lanceti komisjon välja teadusliku aluse toitumise muutmiseks kogu maailmas. 16 riigist pärit 37 teadlase koostöös sündis planeeditervise menüü (PHD), mis kujutab endast inimeste ja ka meie planeedi tervise kaitsmise kava läbi toitumise.

Jaemüüjana jagame vastutust oma mõju eest inimeste toidulauale, kliimale ja bioloogilisele mitmekesisusele. Läheneme teaduslikult oma kohustusele tegutseda planeeti üle koormamata, samal ajal oma tervisliku toidu valikut laiendades.

Lidli strateegia järgib PHD-d, mis on teaduslikel alustel koostatud kava kestliku toidumenüü kasutuselevõtuks kogu maailmas. Strateegia põhineb **tervislikul ja jätkusuutlikul toitumisel, läbipaistvusel ja mõju suurendamisel** ning edendab säästvat tarbimist ja tervislikumat elustiili. Oleme seadnud 2025. aasta eesmärgiks pakkuda parimaid tooteid teadlikumaks tarbimiseks ning see väljendub juba praegu ka meie püsi- ja kampaaniatoodete valikus.

Oleme veendunud, et suudame kasutada oma tootevalikut ja madalaid hindu selleks, et võimaldada kestlikumat tarbimist ning edendada ühiskonna keskmises olevat teadlikku ja tervislikumat elustiili. Oleme seadnud endale eesmärgi 2025. aastaks pakkuda klientidele parimaid tooteid teadliku ja kestliku elustiili viljelemiseks optimaalsete kulutustega. Meie valikus on juba praegu lai valik tooteid, mis seda eesmärki toetavad.

Näiteks mõistavad Lidl Latviija ja Lidl Eesti taimse toidu eeliseid tervisele ja kliimale ning pakuvad seetõttu Lidli omakaubamärgi Vermondo all tooteid, mis peaksid klientide seas suurendama taimsete valguallikate tarbimist. See hõlmab kaunvilju, pähkleid ja seemneid, aga ka liha-, muna-, kala- ja piimatoodete taimseid alternatiive.

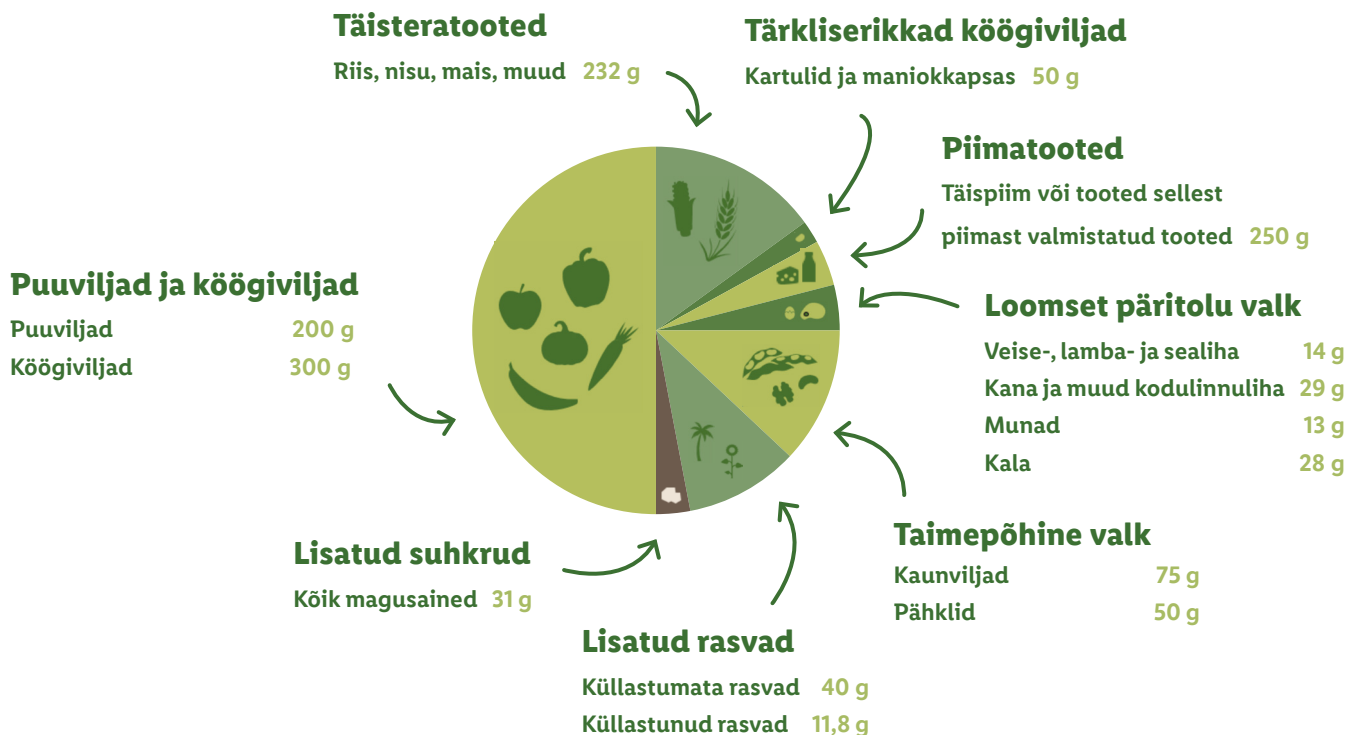
Oleme veendunud, et teadlik ja kestlik tarbimine saab levida ainult siis, kui seda võimaldav toit on taskukohane ja kergemini kättesaadav kõigi jaoks. Meie meetmed aitavad saavutada eesmärki suurendada taimsete valguallikate osakaalu ja vähendada samal ajal toorainete negatiivset keskkonna- ja sotsiaalmõju tarneahelas.

Keskendumise pidevalt oma klientide vajadustele ning pakume neile õiglaseid ja läbipaistvaid toiduvalikuid. Seetõttu ei soovi me dikteerida igaühe personaalset menüüd, vaid kutsuda kliente proovima taimseid alternatiive, kohandades oma Vermondo taimsete toodete hinda nii, et see ei saaks otsuse tegemisel takistuseks.

Valguallikate jaotus

Eeldus, et taimsed tooted on sageli kestlikumad kui loomsed toiduained, pärineb muuhulgas PHD-st ja ifeu²⁶ poolt läbi viidud uuringust. Teadusuuringute järgi ei ole taimsed valguallikad üldiselt nii maa- ja veeintensiivsed ning eritavad vähem kasvuhoonegaase, mis omakorda vähendab nende keskkonnamõju võrreldes loomakasvatusega. Näiteks läheb 100 g loomse valgu tootmiseks vaja kuus korda rohkem põllumajandusmaad kui 100 g sojavalu tootmiseks. Taimsed lihaasendajad ja looduslikud taimsed valguallikad (sh kaunviljad ja pähklid) saastavad ka põhjavett ja pinnast väiksema hulga toitainetega ning eritavad vähem kasvuhoonegaase²⁷.

Planeeditervise menüü

²⁶ <https://www.ifeu.de/en/>

²⁷ Allikas: <https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/so-schmeckt-zukunft-die-proteinfrage.pdf>

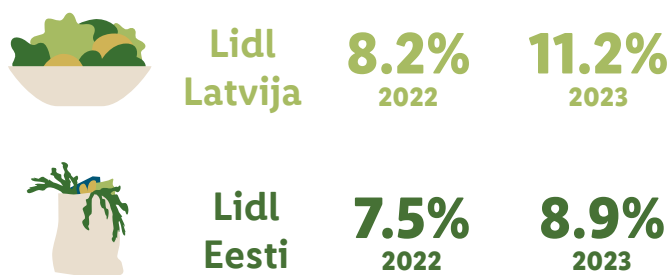
Meie tootevaliku valgusisalduse arvutamine põhineb WWF-i (Maaailma Looduse Fond) metoodikal²⁸, mis näeb ette kogu tootevaliku kategoriseerimist, st sissetulevate püsi- ja kampaaniavalikusse kuuluvate oma- ja kaubamärgitoodete (välja arvatud joogid) kogus kilogrammides. Valgusisalduse arvutamiseks kasutatakse ainult neid taimseid ja loomseid valguallikaid, mida WWF-i meetod ette näeb. Põhilised loomsed tooted on munad, kala, linnuliha ja punane liha ning töödeldud liha. Taimsed valguallikad on kaunviljad, päHKlid ja seemned, samuti taimsed asendajad ja vetikad. Maksimaalse läbipaistvuse tagamiseks esitame piimatoodete ja alternatiivsete piimatoodete aruande eraldi. Lisateavet leiab WWF-i veebisaidilt.²⁹

Aruteludes asjaomaste sidusrühmadega osutus WWF-i metoodika praegu kõige aktsepteeritumaks meetodiks. WWF-i metoodika rakendamisega kõigis Lidl'i riikides on Lidl eeskujuks ja mõjutab ka EL-i suundumust.

Meie eesmärgid taimsete valguallikate osakaalu suurendamisel on järgmised:

1. Alates 2023. majandusaastast tagame loomsete ja taimsete valguallikate jaotuses läbipaistvuse. Selle saavutamiseks avaldame oma kestlikkusaruandes loomsete ja taimsete valguallikate osakaalud.
2. Suurendame taimsete valguallikate osakaalu 2025. aastaks, lisades oma tootevalikusse uusi, taimset toitumist toetavaid tooteid. Sinna hulka kuuluvad kaunviljad, päHKlid ning liha- ja piimatoodete taimsed asendajad.

Taimse valgu osakaal tootevalikus

Ka Lidl'i omamärgitoodete rasvade ja õlide kvaliteet paraneb pidevalt ning 2025. aastaks oleme seadnud eesmärgi kasutada rohkem küllastumata rasvhappeid ja samal ajal vähendades küllastunud rasvhapete kogust. Eriline tähelepanu on kestlikel rasva- ja õliallikatel. Lisaks sellele jätkame tööd oma tootevaliku tervislikumaks ja kestlikumaks muutmisel. Selleks toome üha enam toodetel välja kiudainete sisalduse, tutvustame tootevalikusse rohkem täisteratooteid ning püüame kasutada võimalikult vähe lisaaineid.

Samuti oleme kohustunud alates 2023. aastast lastele mitte reklaamima oma kaubamärkide alla kuuluvaid ebatervislikke toite ning 2025. aastaks müüma oma kaubamärkide all ainult selliseid lastele kohandatud pakendiga tooteid, mis vastavad WHO tervisliku toidu kriteeriumidele (välja arvatud kampaaniatooted jõulude, lihavõttepühade ja halloween'i ajal). Alates 2024. aastast soovime teha rohkem reklaami tervislikumatele ja kestlikumatele lastele suunatud toitudele.

Nutri-score

Lidl on juba aastaid toidu koostisainete paremat läbipaistvust oluliseks pidanud. Kasutame oma toodetel Nutri-Score'i märgistust, mis aitab klientidel teha teadlikke toitumisvalikuid. Nutri-Score'i kalkulasioon võrdleb energeetilist väärtust ja ebasoodsaid toitaineid (küllastunud rasvad, suhkur, sool) kasulike toitainetega (kiudained, valk ja teatud rasvad). Nutri-Score on toidu lisamärgistuse vabatahtlik süsteem.

Nutri-Score'il on viie värviga skaala A-st kuni E-ni, mis näitab toote toiteväärtust. Rohelise (A) märgistusega tooted on kõrgema toiteväärtusega, tumeoranži või punase (E) märgistusega tooted sisaldavad rohkem koostisaineid, mida tuleks igapäevatoitus vältida, näiteks küllastunud rasvad, suhkur ja sool. Hindamissüsteem ei liigita toite heaks ja halvaks ega näita, kas toode on oma olemuselt tervislik või ebatervislik. Selle eesmärk on aidata tarbijal tasakaalustatumalt toituda. Hindamissüsteemi töötas välja Prantsuse terviseamet (Santé Publique France). Seel süsteemi arvutusmetoodikat arendatakse ELi tasandil pidevalt edasi.

²⁸ WWF-i meetodi järgi võrreldi loomseid ja taimseid valguallikaid tootetasandil, järgides PHD klassifikatsiooni. Esmatarbetoote puhul, mis sisaldavad nii taimseid kui ka loomseid valguallikaid, on selge jaotus võimalik ainult koostisainete tasandil hindamisega. Koostisainete tasandil hindamine viiakse ellu strateegia väljatöötamise järgmises etapis.

²⁹ https://www.wwf.ch/sites/default/files/doc-2023-09/2023_Rebalancing_of_plant-based_and_animal-based_key_products.pdf

Lidli kvaliteediosakond täiustab toidusortimenti pidevalt, et saavutada eesmärgi vähendada müüdud omamärgitoodete lisatud suhkru ja soola sisaldust 2025. aastaks 20% võrra ning tõsta esile Nutri-Score'i märgist meie toodetel.

Toodete terviseohutus

Tooteohutus on meie jaoks esmatähtis. Kõiki sellega seotud protsesse juhitakse Lidlis põhimõtte järgi, mis määratleb kvaliteedi eesmärgid, põhimõtted, protsessid ja selged vastutusalad. Protseesse vaatab regulaarselt üle õigusfirma, mis on spetsialiseerunud toiduõigusele, ning protsessidele tehakse igal aastal ettevõttesisene audit. Lidli töötajatele tehakse nende protsesside kohta regulaarselt koolitusi. Lisaks annab CR-juhend koos kindlaste toorainete kohta käivate ettevõttesiseste juhistega ostjatele ja kvaliteedijuhtidele hädavajalikke suuniseid kestlikkusnõuete täitmiseks konkreetsetes tooterühmades.

Lidl on määratlenud ja juurutanud olulisemad sammud toiduohutusnõuete järgimiseks:

- Lidli omamärkide alla kuuluvate toidu- ja apteegitoodete tarnijate tootmiskohad peavad olema sertifitseeritud IFS-i (International Featured Standard) või BRC (British Retail Consortium) standardi järgi
- Tootmiskohtade riske peavad regulaarselt, etteteatamata visiitide käigus auditeerima valitud ettevõttevälised sertifitseerimisasutused
- Kõiki toidu- ja apteegitoodete kategooria omamärgitoodete müügiks sobivust peavad kontrollima akrediteeritud asutused
- Vastavuse kontroll õigusaktides sätestatud nõudeid ületavatele spetsifikatsioonidele

Kõiki võimalikke kriitilisi tulemusi, mis eespool kirjeldatud protsesside käigus kindlaks tehakse, hindab tooteohutuse osakond, kes seejärel algatabvajaduselasjaomased meetmed.

Teeme tooteohutuse tagamisel tarnijatega tihedat koostööd. Kontrollime vastavust ettevõttesiseste kvaliteedistandardite ja õigusaktide nõuetega läbi regulaarsete testide sõltumatutes akrediteeritud laborites. Lidl Latvijas ja Lidl Eestis kasvas 2023. aastal toote terviseohutuse kontrolli läbinud toodete arv.

Toiduainete (omamärgitooded) arv, mille terviseohutust analüüsiti

Lidl Latvija

278
2022

316
2023

Lidl Eesti

84
2022

129
2023

Hoolimata põhjalikust testimisest ei ole välistatud, et tootevalikusse satuvad tooted, mis võivad olla kahjulikud. Selliste toodete tuvastamisel eemaldame need kohe müügilt ja algatame toote tagasikutsumise. 2022. majandusaastal kutsusime Lidl Latvijas ja Lidl Eestis avalikult tagasi ühe omakaubamärgi toidutoote. 2023. majandusaastal registreerisime nelja omamärgi toidutoote ja ühe omamärgi majapidamistoote tagasikutsumise. Kodanikke teavitati sellest läbi mitmete asjakohaste teavituskanalite.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti organisatsioonis vastutab teadliku toitumise eest ettevõtte sotsiaalse vastutuse osakonna ostuüksus.

Vastutustundlikud tooted

Lidl Latvija ja Lidl Eesti aitavad täita meie klientide igapäevaseid vajadusi, pakkudes vastutustundlikke tooteid. Arvestades meie olulist rolli tootjate ja tarbijate vahel, on oluline oma toodete kvaliteeti pidevalt jälgida. Lisaks tootekvaliteedi ja -ohutuse traditsioonilistele aspektidele võtame oluliste kriteeriumidena arvesse ka kestlikkust ja päritolu. Meie kestlikkusstrateegia hõlmab rangeid nõudeid toorainele ja põhjalikke juhiseid meie ostuspetsialistidele, kes peavad alates 2023. aastast läbima kohustusliku kestlikkuskoolituse. 2022. aastal töötati välja veebikursus kõigile ostuspetsialistidele, mis võimaldab kindlaks teha ja oma igapäevatoos kasutada mitmesuguseid kestlikkustegureid.

Meie kvaliteedikindlustussüsteem nõuab ka tootekvaliteedi ja -ohutuse hoolikat jälgimist. Selleks et oma kvaliteedilubadust järjepidevalt täita, läbivad Lidli omamärgitooded ranged kontrollid nii ettevõttesiseselt kui ka väljaspool ettevõtet. Koostöös oma tarnijatega võtame juhistest kõrvalekallete tuvastamisel kohe tarvitusele vastavad meetmed. Nii tooteid kui ka tootmiskohti auditeerivad regulaarselt ettevõttevälised asutused, järgides kohalduvaid õigusakte ja muid üldkehtivaid kriteeriume.

Lisaks sellele täiustame pidevalt oma tooteid eesmärgiga optimeerida nende pakendit ja kvaliteeti, et toetada oma tarbijate teadlikku toitumist.

Lidli toiduohutuse ja kvaliteedikontrolli nõuded tarnijatele on väga ranged. Toidul peab olema rangeimate standardite kohane sertifikaat, näiteks IFS Foodi (International Featured Standard Food) või BRC (British Retail Consortium) sertifikaat.

Mikroplasti eemaldamine

Plast on kõikjal meie igapäevaelus ning saastab veekogusid mitmest allikast. Alates 2021. aasta lõpust oleme järjepidevalt teinud tööd mikroplasti eemaldamiseks oma toodetest. Et hetkel puudub ühine mikroplasti määratlus, kasutatakse Lidli kontserniülest määratlust: mikroplast on visuaalselt tuvastatavad plastiosakesed, mille suurus on alla 5 mm ning millel on abrasiivne toime ja mis ei lahustu vees. Mõistes mikroplasti keskkonnamõju plaanib Lidl selle asendada alternatiividega, nagu pimsskivi ja bambuseosakesed.

Mikroplasti eemaldamine kuulub ka Schwarz kontserni ettevõtete ühiselt välja töötatud plastistrateegiasse REset Plastic. See algatus toob esile kontserni vastutust ja pühendumist keskkonnakaitsele. Lisateavet strateegia kohta leiate jaotisest „Ringmajandus“.

Koostöö kohalike tarnijatega

Lidl Latvija ja Lidl Eesti soovivad hankida olulise osa toidukaupadest riigisiselt ning teevad selleks aktiivselt koostööd kohalike tarnijatega. Aruandlusperioodi lõpuks oli Lidl Latvija kaasanud 85 kohalikku tootjat ja talunikku ning Lidl Eesti peaaegu 20 kohalikku tootjat ja talunikku. See hõlmab mitmesuguseid tooteid, nagu värsked puu- ja köögiviljad, piimatooted ja liha. Lidl on tuntud oma kvaliteedi ja soodsa hinna poolest ning pakub rahvusvahelise kauba kõrval ka kohalike tarnijate tooteid. See algatus on osa Lidli laiemast strateegiast toetada kohalikku põllumajandust ja tagada klientidele värsked, kvaliteetsed tooted.

Lidl tõstab oma reklaamides ja kampaaniamaterjalides aktiivselt esile kohalikke tooteid. Iganädalastes kliendilehtedes ja veebireklaamides tutvustatakse kohalike toodete eripakkumisi. See aitab tõsta teadlikkust kohalike toodete ostmise eelistest ning innustab ka kliente toetama kohalikke tootjaid.

Hankides märkimisväärse osa oma toodetest kohalikult turult, annab Lidl panuse riigi majandusse, toetades väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning lühendades transpordi vahemaid, mis omakorda aitab vähendada Lidli üldist keskkonnamõju.

Vastutustundlike toodete eest vastutavad Lidl Stiftung & Co. KG kvaliteedi- ja kestlikkusüksused ning Lidl Latvija ja Lidl Eesti kvaliteedi kindlustamise ja ettevõtte sotsiaalse vastutuse osakonnad.

Töetervishoid ja tööohutus

Tänapäeval tuleb selleks, et oma igapäevaelusannetega toime tulla, tervis esikohale seada. Lidl soovib kaitsta ja toetada oma töötajate tervist. Juhtiva jaemüüjana kindlustame töötajate põhivajaduste täitmise erinevate nõudlike tööülesannete korral, näiteks kauplustes ja logistikas. Selleks et see füüsiline tegevus ei mõjutaks töötajate tervist, rakendame ennetavaid meetmeid tööõnnetuste ja kutsehaiguste vältimiseks. Ennetamise kontseptsiooni kasutatakse ka muudes tegevusvaldkondades, sest Lidl Latvija ja Lidl Eesti meelest on ohutu töökeskkond produktiivse töö eelduseks.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis on kasutusele võetud töetervishoiu juhtimise süsteem, mille raames tegeletakse põhjalikult töetervishoiu ja tööohutusega. Süsteem hõlmab töetervishoiu teenuseid ning käsitleb füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu aspekte ühe tervikuna. Selle peamine eesmärk on pidevalt parandada ettevõtte üldist terviseolukorda. Juhtimissüsteem hõlmab kõiki Lidli töötajaid ning on kooskõlas asjaomaste õigusaktide nõuete ja rahvusvaheliste suunistega ning seda täiendavad Lidl enda sisestandardid.

Oleme välja töötanud riskihindamisprotsessi, mis võimaldab meil varakult tuvastada võimaliku kahjuliku mõju töötajatele ja paika seada asjakohased kaitsemeetmed. Järgime töötervishoiu ja tööohutuse juhtimise süsteemi meetmete hierarhiat ning rakendame kõrgeima kaitsetasemega meetmeid. Meie peamine eesmärk on tagada tõhus kaitse käitumisest tulenevate õnnetuste vastu. **Lidl teeb enamat kui lihtsalt võimaldab töötajatele ohutut töötamist koolituse ja juhendamise kaudu.** Meie koolitusprogrammide eesmärk on tõsta terviseteadlikkust ja innustada ohutustavasid aktiivselt rakendama. Samuti koolitame töötajaid ära tundma ohtlikke olukordi, kaitsma ennast nende tekkimisel ning vajaduse korral ohtlikust keskkonnast ohutult eemalduma. Jälgime, et juhid oleksid ohutust käitumisest teadlikud ja toetaksid seda ka töötajate hulgas. Kõiki õnnetusi analüüsitakse kontrollnimekirjade alusel ning seejärel vaadatakse üle olemasolevate meetmete tõhusus. Eesmärk on pidevalt töötajate ohutust ja töötingimusi parandada.

Ergonoomikaga seotud vigastuste vähendamiseks algatas Lidl Latvija 2023. aastal projekti, mille eesmärk oli muuta kaubapaigutamine kauplustes töötajate jaoks mugavamaks. Projekt keskendub ülevaatuste ajal toodete väljapaneku optimeerimisele, et vähendada raskuste tõstmisega seotud riske. Näiteks on mitmed tihti ostetavad tooted üle viidud kaubaalustele, mistõttu pole neid enam vaja käsitsi riulitele panna. 2022/2023. aastal tehti Läti ladudes töötajauuringud ja põhjalikud õnnetuste analüüsid. Nende tulemusel testitakse 2024. majandusaastal Exoskeletoni seadmeid, mis peaksid vähendama ergonoomikast tulenevaid vigastusi tõstetööde tegemisel.

Töötervishoiu teenuseid pakutakse kooskõlas riigisiseste õigusnõuetega ning kogu asjakohast teavet jagatakse töötajalesisseelamisprogrammi raames. Töötajaid julgustatakse puudustest teatama ja riskihindamisprotsessis osalema, et aidata luua ohutuid töötingimusi. Töötajad saavad teha parandusettepanekuid ideede haldamise süsteemis või otse oma juhtidele; iga ettepanek vaadatakse ja arutatakse hoolikalt läbi.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis tegeleb tööohutuse ja terviseedenduse teemadega tööohutuse osakond, keda toetab personaliosakond. Need osakonnad koordineerivad kõigi meetmete rakendamist, võttes arvesse riigispetsiifilisi nõudeid ja õigusakte.

Töötajate tervise eest hoolitsemine

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis peetakse oluliseks töötajate tervist ja heaolu, sest see toetab nende rahulolu ja motivatsiooni. Oleme välja töötanud põhjalikud terviseprogrammid, mis võimaldavad juurdepääsu tervishoiuteenustele ja vaimse tervise toele. Katseaia läbinud töötajatele on ette nähtud täiendav tervisekindlustus, mis hõlmab nii ambulatoorse kui ka haiglaravi teenuseid ning lisakaitset olenevalt aasta poliisist. Füüsilise töökeskkonna toetamiseks on meie töökohad ergonoomilised, mis vähendab füüsilist pingutust ja parandab mugavust. Kõigil töötajatel, kes käivad töölähetustes, on töölähetuse õnnetusjuhtumikindlustus. Toetame töötajaid, kellel on terviseprobleemide tõttu pikaajaline töövõimetus, individuaalsete lahendustega tööle naasmise programmi raames. **Selle kontseptsiooni järgi arutame avatult, mida töötaja oma igapäevaülesannete juurde naasmiseks vajab ja kuidas me saame tema tervist pikas perspektiivis kaitsta.**

Samuti pakume mitmesuguseid heaolualgatusi ja töötubasid ning töötervishoiuteenused võimaldavad töötajatele juurdepääsu eri teemadel nõustamisele. Mõlema riigi töötajatele on meie töötajate abistamise programmi kaudu ette nähtud tasuta psühholoogiline, finants- ja õigusnõustamine ning kriisikeskuse tugitelefoni kasutamise võimalus. Kõigil Lidl Latvija ja Lidl Eesti töötajatel on olemata ametikohast võimalik pöörduda töösuhete nõustaja ehk usaldusisiku poole. See isik on neutraalne ja usaldusväärne ning tegutseb konfliktiolukordades vahendajana ja abistab pingeolukordade lahendamisel.

Meie sööklates pakutakse tervislikku, tasakaalustatud ja mitmekülgset toitu. Lisaks on kõigile töötajatele kättesaadavad värsked puuviljad. Töötajad saavad hooajalisi vitamiinipakette, mis toetavad nende tervist külmal aastaajal.

Meie töötajatel saavad osaleda tasuta spordiüritustel ning kasutada soodustusi spordipartnerite juures. Lätis toetame töötajate osalemist maratonidel ja jalgrattavõistlustel. Eestis saavad töötajad osaleda naistele mõeldud jooksuüritusel Maijooks, kasutada Stebbyt ja osaleda mitmel sammuväljakutsel. Kõigile töötajatele on ette nähtud kvartalipõhine sporditoetus ja soodustus Santini veebilehel (rattasõidurõivad).

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis usutakse töötajate potentsiaali alates algajatest töötajatest kuni aastatepikkuse kogemusega töötajateni. Seetõttu leiame, et meie vastutus töötajate ees hõlmab ka sobivate koolitusvõimaluste pakkumist. Seega loome keskkonna, kus iga töötaja saab oma arengut jätkata.

Lidl Latvijas ja Lidl Eestis vastutab ettevõttesiseste võimaluste pakkumise eest personaliosakonna personaliarengu üksus.

Keskmine koolitus- ja arendustundide arv töötaja kohta

	Lidl Latvija		Lidl Eesti	
	2022	2023	2022	2023
Juhid	4 156.0	5 232.0	2 466.0	3 182.0
Spetsialistid	14 079.0	19 019.0	9 201.0	7 013.0
Tunde kokku	18 236.3	24 251.7	11 667.9	10 196.6

Lidlis tagame, et töötajatel on hea ettevalmistus ja kiire kohanemine tänu põhjalikele ja individuaalsetele sisseelamiskavadele ning juhtide ja kolleegide individuaalsele toele, näiteks mentorisüsteemi kaudu, mis parandab lojaalsust. Lidl Latvija ja Lidl Eesti töötajad saavad oma kutsealase ja isikliku arengu heaks valida paljude esitluste, koolituskursuste ja -sessioonide, seminaride, töötubade ja veebikursuste hulgast. Lao- ja logistikakeskuse töötajad saavad kasutada mitmesuguste veebikursustega terminali. Aruandeaastatel osalesid Lidl Latvija töötajad kokku 42 488 tundi ja Lidl Eesti töötajad 21 864 tundi täiendusõppes ja koolitustel.

Lisaks sisseelamisele soovivad Lidl Latvija ja Lidl Eesti kasutada töötajate potentsiaali täies ulatuses ning näidata töötajatele nende individuaalseid arenguväljavaateid. Järgime Lidli rahvusvahelist standardit ja korraldame talendihindamise igal aastal. See hõlmab töötaja töötulemuste ja arengu hindamist otsese juhi poolt. 2023. aastal vastas talendihindamise tingimustele 45% Lidl Latvija ja 36% Lidl Eesti töötajatest ning talendihindamises osales neist 100%.

Oma tervishoiusüsteemi osana oleme välja töötanud ja rakendanud hulga tööohutusmeetmeid ja programme, mis edendavad töötajate tervist. Ettevõttesiseselt auditeeritud tervishoiu juhtimise süsteem laieneb kõigile piirkondadele, kauplustele, logistikakeskustele ja muudele üksustele ning hõlmab ka kõiki Lidl Latvija ja Lidl Eesti töötajaid, tegevusi ja töökohti. Me ei erista ettevõttesiseseid töötajaid, välispartnereid, külalisi ja kliente. Kõigis Lidli asukohtades on võimalik ohutult töötada ja ostelda, ilma et esineks õnnetus- ja terviseohte.

Dialogis osalemine

Võimaluste loomine

Lisaks turvalise väljavaate pakkumisele peavad ettevõtted aktiivselt toetama oma töötajate arengut ning võimaldama neile juurdepääsu elukestvale õppele. Nii aitavad ettevõtted aktiivselt kaasa töötajate personaalsele ja tööalasele koolitamisele ning arendamisele.

Töötulemuste hindamise tingimustele vastavate töötajate osakaal

Lidl Latvija

37%
2022

45%
2023

Lidl Eesti

26%
2022

36%
2023

Hindamise läbinud töötajate osakaal

Lidl Latvija

100%
2022

100%
2023

Lidl Eesti

100%
2022

100%
2023

Ettevõttesisene kestlikkusalgatus „Lidl YOU – empowered by #teamlidl“

Meie #teamlidl-kestlikkusalgatus „Lidl YOU“ on suunatud kõigile Lidl'i töötajatele üle kogu maailma. Muudame oma pühendumise kestlikkusele ettevõttesiseselt nähtavaks, käegakatsutavaks ja teostatavaks paljude kommunikatsiooni- ja õppevõimaluste abil ning kogukonna loomise teel. Lõppude lõpuks on ettevõtte vastutustundlikkuse strateegia täpselt nii hea, kui hästi seda ettevõttes rakendatakse.

Muutus algab inimestest.

Alati. Kestlik tegevus peegeldub otsustes, mida me kõik igapäevaselt teeme. Selleks et kestlikkus meie ettevõtte kultuuris veel sügavamalt juurduks,

käivitasime 2023. aasta suvel algatuse „Lidl YOU“. Kõik Lidl'i riigisisised ettevõtted ühendavad jõud ühise eesmärgi nimel – luua Lidl'i töötajatele võimalused ja motivatsioon kestlikuks tegutsemiseks. Meie senine kogemus: #teamlidl loves YOU.

Dialoog ja koostöö sidusrühmadega

Lidl Latvia ja Lidl Eesti osalevad sotsiaalpoliitilistes aruteludes. Lidl Latvia ja Lidl Eesti kestlikkusjuhtimise olulise osana suhtleme paljude sidusrühmadega, sh kliendid, valitsusvälised organisatsioonid, riigiasutused, äripartnerid, töötajad ja meedia. Peame avaliku arvamuse mõjutamisel tähtsaks õigusaktide jälgimist, poliitiliste sidusrühmadega suhtlemist ning erinevate organisatsioonidega koostöö tegemist.

Meie eesmärk on viia õigusaktide nõuded kiiresti ellu, et tulevasi probleeme ennetada. Hindame regulaarselt, kuid mitte harvemini kui iga kahe aasta järel, millised sidusrühmad on ettevõtte jaoks olulised. See põhineb ettevõttevälistel päringutel ja ühiskondlikus debatis aktuaalsete teemade laiahaardelisel jälgimisel. Samal ajal võtame arvesse ka muutusi, näiteks poliitika ja valitsusväliste organisatsioonidega seotud vastutusalades. Samuti võrreldakse olulisuse ja sellega seotud teemade analüüsi tulemusi. Sidusrühmade kaasatust kirjeldatakse täpsemalt jaotises „Kestlikkus Lidl Latvijas ja Lidl Eestis“.

Lidl Latvia ja Lidl Eesti on liitunud mitmesuguste ühenduste, organisatsioonide ja algatustega (valik neist):

- Läti mitmekesisuse harta
- Eesti mitmekesisuse harta
- Läti Kaubandus-Tööstuskoda (LTRK)
- Eesti Kaupmeeste Liit
- Läti Kaupmeeste Liit (Latvijas Tīrģotāju asociācija, LTA)
- CSR Latvia
- NĪAA _ Nekustamā īpašuma attīstītāju asociācija
- Saksa-Balti Kaubanduskoda (AHK)

Lidl Latvija ja Lidl Eesti on Lidl Stifungi kaudu esindatud ka järgmistes rahvusvahelistes ühendustes, organisatsioonides ja algatustes (valik neist):

- **Action, Collaboration, Transformation (ACT)**
- **Veemajanduse Liit (Alliance for Water Stewardship)**
- **Amfori Business Social Compliance Initiative (BSCI)**
- **Partnership for Sustainable Textiles**
- **Donau Soja**
- **Econsense**
- **Ethical Tea Partnership**
- **Ethical Trade Initiative**
- **Food for Biodiversity**
- **Forest Stewardship Council (FSC)**
- **Fur Free Retailer**
- **GlobalG.A.P., GlobalG.A.P. GRASPi tehniline komitee**
- **Global Round Table on Sustainable Beef (GRSB)**
- **ILO Better Work**
- **International ACCORD**
- **Mitmekesisust toetavate juhtide rahvusvaheline võrgustik (International Network of Leading Executives Advancing Diversity, LEAD)**
- **Leather Working Group**
- **Round Table on Responsible Soy (RTRS)**
- **Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)**
- **RMG Sustainability Council (RSC) Bangladesh**
- **Sustainable Nut Initiative**
- **Sustainable Rice Platform (SRP)**
- **World Banana Forum**

Lidl Latvija ja Lidl Eesti on Schwarz kontserni ettevõtete kaudu alljärgnevate institutsioonide liikmed:

- **Ellen MacArthur Foundation**
- **ÜRO üleilmne kokkulepe**
- **Teaduspõhiste eesmärkide algatus**

Lidl mõistab Lätis ja Eestis oma vastutust kestliku arenduse ees ning suurendab igapäevatöös sotsiaalset, tervise- ja keskkonnateadlikkust. Lidl soovib oma selge pühendumuse kestlikkusele teha ilmseks ka avalikkuse jaoks.

Seetõttu liitusid Schwarz kontserni ettevõtted 2020. aasta alguses ÜRO üleilmse kokkuleppega (UNGC), mis on maailma suurim ja olulisim vastutustundliku ärijuhtimise algatus. Sellega kohustutakse järgima UNGC kümmet universaalset põhimõtet inimõiguste, tööjõu, keskkonna ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas. Nii pakutakse ettevõttele üleilmset ja aastate jooksul laienenud raamistikku kestlikkuse saavutamiseks.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti annavad Schwarz kontserni ettevõtetenä oma panuse ning on rakendanud mitmesuguseid meetmeid kestliku maailmamajanduse põhimõtete toetamiseks.

Conclusion on third-party review

For stakeholder of Lidl Estonia, Lidl Latvia,

We performed a review of the Sustainability report of Lidl Estonia, Lidl Latvia (further – Lidl) prepared for the financial years 2022 and 2023.

Lidl management is responsible for the preparation and publication of the Sustainability report in accordance with the *GRI Sustainability Reporting Standards 2021*. We were not involved in the preparation of this report. It was our responsibility to verify the completeness and accuracy of the information contained in the Sustainability Report in accordance with the scope described below.

Scope of our review

Our task was to verify that the Sustainability Report complies with the reporting requirements of the GRI Standards. A full list of the information reviewed is available in the Sustainability Report in the GRI Index.

Methodology

During our third-party review the following was carried out:

- We assessed the overall format and content of the report, and checked that the information provided complies with the principles and requirements of the GRI Standards.
- We checked that the report sufficiently describes the management approach for all material sustainability topics
- We have communicated with responsible Lidl employees to understand the disclosures, primary sources of information for topics Fair Remuneration, Energy, Waste Management, Occupational Health and Safety.
- The Sustainability report has been reviewed, and the conclusion has been finalised in English.

The review was conducted from May 19, 2025, to July 15, 2025.

Conclusion

Based on the procedures we have performed and the evidence we have obtained, we confirm that the Sustainability report has been prepared in accordance with the GRI Standards.

What has not been reviewed

We have not reviewed information relating to future projections or information that expresses Lidl position, commitments, views or opinions. We did not verify the accuracy of the compilation of data (both quantitative and qualitative) and the principles of calculation of the information, including reconciliation with any other company documents (excl. checks made for the topics Fair Remuneration, Energy, Waste Management, Occupational Health

SUSTAIN ADVISORY

Tvarų Kvadratu, MB
Tel. no. +37060383728
info@sustainadvisory.eu | www.sustainadvisory.eu
Company number: 305610779
VAT code: LT100015236019

and Safety). Nor have we audited the information audited by other third parties, nor have we audited any other documents referred to in the report.

Expertise

Sustain Advisory is an independent specialist sustainability consultancy entity. Our team of certified sustainability specialists advises on sustainability reporting, policy and strategy development, GHG emissions calculations and related topics. We have trained and consulted more than 150 companies in Lithuania and internationally.

We conduct all our work, including this review, in accordance with ethical business practices and the principles of integrity, objectivity, professional competence and due care, confidentiality and professional conduct.

Ieva Kazakevičiūtė
Director
Sustain Advisory
July 15, 2025

GRI sisujuht

Kasutatud GRI 1		GRI 1: Alused 2021
Kohalduvad GRI valdkonna standardid		Ei kohaldata
GRI 2: Üldised avalikustamised 2021		
GRI standard	Avaldamine	Lk
1. Organisatsioon ja selle aruandlustavad		
GRI 2: Üldised avalikustamised 2021	2-1 Organisatsiooni andmed	4
	2-2 Organisatsiooni kehtivusaruandes hõlmatud üksused	4
	2-3 Aruandlusperiood, sagedus ja kontaktteave	4
	2-4 Teabe korrigeerimine	Aruanne koostati esimest korda, seetõttu parandusi ei tehta.
	2-5 Ettevõtteväline kinnitus	47
2. Tegevused ja töötajad		
	2-6 Tegevused, väärtusahel ja muud ärisuhted	4 - 6
	2-7 Töötajad	26
	2-8 Mittepalgatöötajad	Teave nende töövõtjate arvu kohta, kes ei ole töötajad, ei ole aruandeperioodil kättesaadav. Analüüs põhines töötundidel mitte töötajate arvul.
3. Riigivalitsemine		
	2-9 Juhtimise struktuur ja koosseis	7
	2-10 Kõrgeima juhtorgani nimetamine ja valimine	Väljajätmise põhjus: ettevõttesisesed delikaatsed andmed.
	2-11 Kõrgeima juhtorgani esimees	Vastavalt ettevõtte üldpoliitikale on tegevjuht ühtlasi ka juhatuse esimees ja vastutab strateegilise juhtimise eest; selline korraldus võimaldab juhtimise ja tegevuse kooskõlastamist ning võimalikke huvide konfliktide aitab vähendada rollide selge eristamine ja juhatuse järelevalve.
	2-12 Kõrgeima juhtorgani roll mõju juhtimise järelevalves	7. Põhimõtteid tutvustatakse jaotises „Kestlikkus Lidl Latvijas ja Lidl Eestis“.
	2-13 Juhtimise mõjuga seotud vastutuse delegeerimine	Põhimõtteid tutvustatakse jaotises „Kestlikkus Lidl Latvijas ja Lidl Eestis“.
	2-14 Kõrgeima juhtorgani roll kehtivusaruandluses	7
	2-15 Huvide konflikt	Lidl Latvija ja Lidl Eesti järgivad Lidli sisekorraeskirju, mistõttu huvide konflikti juhtumeid puudutav teave esitatakse avalikult kättesaadavas aruandes.
	2-16 Olulistest probleemidest teavitamine	Väljajätmise põhjus: selle teabe alusandmed on Lidl Latvijale ja Lidl Eestile ainult osaliselt kättesaadavad. Tulevaste aruannete jaoks vaadatakse läbi koondandmed ja tehakse kvaliteedikontroll.
	2-17 Kõrgeima juhtorgani kollektiivsed teadmised	Väljajätmise põhjus: teave puudub
	2-18 Kõrgeima juhtorgani töötulemuste hindamine	Väljajätmise põhjus: konfidentsiaalsuspiirangud.
	2-19 Tasustamispõhimõtted	Väljajätmise põhjus: konfidentsiaalsuspiirangud.
	2-20 Tasu määramise protsess	Lidl Latvija ja Lidl Eesti järgivad Lidli põhimõtteid.
	2-21 Aastase kogutöötasu suhtarv	Väljajätmise põhjus: konfidentsiaalsuspiirangud.
4. Strateegia, poliitika ja praktika		
	2-22 Avaldus kestliku arengu strateegia kohta	3
	2-23 Poliitikaga võetud kohustused	8, 34. Poliitikast tulenevad kohustused kinnitatakse Schwarz grupi või Lidli tasandil ning edastatakse rakendamiseks kohalikul tasandil.
	2-24 Poliitikaga võetud kohustuste integreerimine	7, 34
	2-25 Negatiivse mõju leevendamine	34, 35. Eetikakoodeksis kirjeldatavad põhimõtted.
	2-26 Mehhanismid nõu saamiseks ja probleemide tõstatamiseks	35
	2-27 Vastavus õigusaktidele	Väljajätmise põhjus: konfidentsiaalsuspiirangud.
	2-28 Liikmesus ühendustes	44
5. Sidusrühmade kaasamine		
	2-29 Sidusrühmade kaasamine	8, 44
	2-30 Kollektiivlepingud	Lidl Latvija ja Lidl Eesti ei ole sõlminud kollektiivlepinguid.

	3-1 Oluliste teemade määratlemine		10
	3-2 Oluliste teemade loend		11
Olulised teemad			
Kliima kaitsmine			
1,5 kraadi			
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis		12
GRI 201: Majandustulemused 2016	201-3 Hüvitistega seotud kohustused ja muud pensionikavad	Tekstis on toodud selgitused Lidl Latvija ja Lidl Eesti pensionikavade meetmete kohta.	
GRI 203: Kaudne majandusmõju 2016	203-1 Investeeringud taristusse ja toetatavad teenused		17
GRI 302: Energieetika 2016	302-1 Energiatarbimine organisatsioonisto		13
	302-4 Energiatarbimise vähendamine	Otsest energiatarbimise vähendamist ei saavutatud, sest Lidl alles sisenes Läti ja Eesti turule. Välja on toodud meetmete loend ja vähendamisalgatused.	
GRI 303: Vesi ja heitvesi 2018	303-3 Veevõtt		19, 20
GRI 304: Elurikkus 2016	304-2 Tegevuste, toodete ja teenuste oluline mõju elurikkusele		18
GRI 305: Kasvuhoonegaasid 2016	305-1 Otsene (1. mõjuala) KHG heide		14
	305-2 Kaudne (2. mõjuala) KHG heide		14
	305-3 Muu kaudne (3. mõjuala) KHG heide		14
	305-4 KHG heitemahukus		16
	305-5 Kasvuhoonegaaside heite vähendamine	16. Otsest kasvuhoonegaaside heite vähendamist ei saavutatud, sest Lidl alles sisenes Läti ja Eesti turule. Esitatud on kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetmete loend.	
Ressursside säästmine			
Tooraine			
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis		20
Ringmajandus			
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis		23
GRI 301: Materjalid 2016	301-1 Kasutatavad materjalid kaalu või mahu järgi		24
	301-2 Kasutatavad ringlussevõetud sisendmaterjalid		24
GRI 306: Jäätmed 2020	306-1 Jäätmete teke ja oluline jäätmetega seotud mõju		23, 25
	306-3 Tekitatud jäätmed		25
	306-4 Kõrvaldamisest kõrvalesuunatud jäätmed		25
	306-5 Kõrvaldamisele suunatud jäätmed	Otsest kasvuhoonegaaside heite vähendamist ei saavutatud, sest Lidl alles sisenes Läti ja Eesti turule. Esitatud on kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetmete loend.	
Toidujäätmed			
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis		25
Õiglane tegutsemine			
Töö- ja inimõigused			
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis		26
GRI 205: Korruptsiooni-vastane võitlus 2016	205-3 Kinnitust leidnud korruptsioonijuhtumid ja võetud meetmed	Õnnetusi ei ole tuvastatud.	
GRI 207: Maksud 2019	207-1 Maksude tasumine		35

GRI 402: Tööjõu-/ juhtimis- suhted 2016	402-1 Tegevuse muutmise minimaalsed etteteatamisajad	27
Õiglane tasustamine		
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis	29
GRI 401: Töösuhted 2016	401-2 Täisajaga töötajatele pakutavad hüved, mida ei pakuta osaajaga töötajatele	30
GRI 202: Nähtavus turul 2016	202-1 Tavalise algaja taseme palga suhe sugude kaupa võrreldes kohaliku miinimumpalgaga	29, 30. Väljajätmise põhjus: Aruandeperioodil puudub teave algtaseme palga kohta soo järgi.
GRI 405: Mitmekesisus ja võrdsed võimalused 2016	405-2 Meeste ja naiste põhipalga ja töötasu suhe	31, 32
Dialoogis osalemine		
Võimaluste loomine		
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis	43
GRI 404: Koolitus ja haridus 2016	404-1 Keskmine koolitustundide arv töötaja kohta	43. Väljajätmise põhjus: teave ei ole kättesaadav. Andmeid soo lõikes ei kogutud.
	404-2 Programmid töötajate oskuste arendamiseks ja ülemineku toetamiseks	43. Väljajätmise põhjus: teave ei ole kättesaadav. Andmeid soo lõikes ei kogutud.
	404-3 Nende töötajate osakaal, kelle töötulemusi ja arengut hinnatakse regulaarselt	44. Väljajätmise põhjus: teave ei ole kättesaadav. Andmeid soo lõikes ei kogutud.
Hea sinule		
Vastutustundlikud tooted		
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis	40
GRI 204: Hanketavad 2016	204-1 Kulutused kohalikele tarnijatele	41. Väljajätmise põhjus: kohaliku tarnija puhul kasutatud hanke protsent, mida ei ole esitatud puuduliku teabena retal-äritegevuses toimuva hankimise olemuse tõttu.
Õiglane tegutsemine		
Mitmekesisus ja kaasamine		
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis	32
GRI 401: Töösuhted 2016	401-1 Uute töötajate palkamine ja tööjõu voolavus	Väljajätmise põhjus: konfidentsiaalsuspiirangud.
GRI 405: Mitmekesisus ja võrdsed võimalused 2016	405-1 Juhtorganite ja juhtivtöötajate mitmekesisus	33
GRI 406: Mittedis- krimineerimine 2016	406-1 Diskrimineerimisjuhtumid ja rakendatud parandusmeetmed	32
Tervise edendamine		
Teadlik toimumine		
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis	37
GRI 416: Kliendi tervis ja ohutus 2016	416-1 Toote- ja teenusekategoriate tervise- ja ohutusmõju hinnang	40. Väljajätmise põhjus: teave ei ole kättesaadav. Äritegevuse iseloomu tõttu ei ole tooteid puudutava tervise- ja ohutuskontrolli protsendid kättesaadavad.
	416-2 Toodete ja teenuste tervise- ja ohutusmõju puudutavad nõuetele mittevastavuse juhtumid	40. Toodetega seotud juhtumid leiti sisemiselt ja neid ei ole üle viidud hoiatustele, trahvidele/karistustele, seetõttu ei ole neid avalikustatud.
Töötervishoid ja tööohutus		
	3-3 Juhtkonna lähenemisviis	41
GRI 403: Töötervishoid ja tööohutus 2018	403-1 Töötervishoiu ja tööohutuse juhtimise süsteem	41
	403-2 Ohtude identifitseerimine, riskihindamine ja intsidentide uurimine	41
	403-3 Töötervishoiuteenused	41, 42
	403-6 Töötajate tervise edendamine	42
	403-8 Töötajad, keda hõlmab töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteem	41, 42

Aruanne on avaldatud 2025. aasta juulis.

Lidl Latvija ja Lidl Eesti kontakt kestlikkusküsimustes: csr@lidl.lv